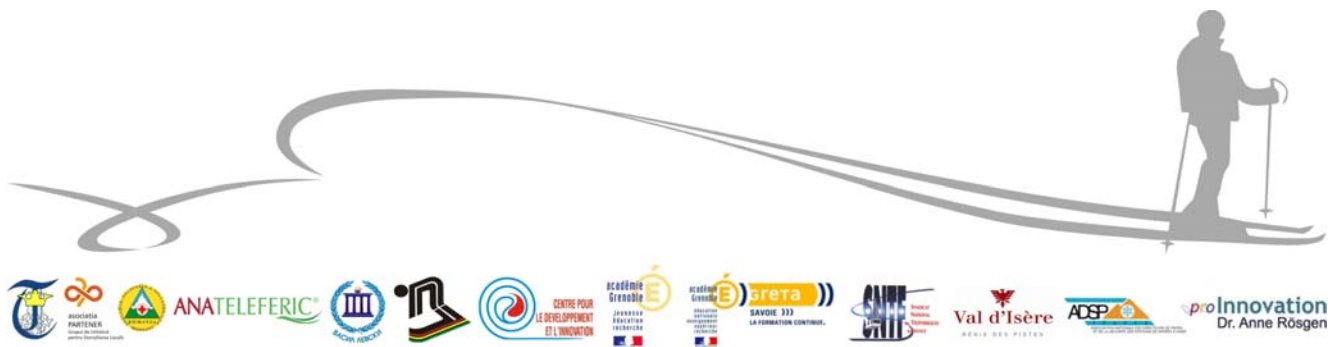


Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Franța în România

Document nr. 1_RO_ro

ANALIZA SITUAȚIEI PRIVIND ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNTREȚINERE ȘI SALVARE PE DOMENIUL SCHIABIL ÎN FRANȚA ÎN ROMÂNIA

Noiembrie 2010



CUPRINS

CUPRINS	2
1 PROIECTUL PISTEUR	5
2 METODOLOGIA PROIECTULUI –	8
ABORDAREA PRIN COMPETENȚE	8
3 REZULTATELE PROIECTULUI	9
4 FINALITATEA ANALIZEI SITUAȚIEI	11
<i>Transferul nu trebuie închis într-o realitate neschimbată și trebuie să ia în considerare evoluțiile posibile din fiecare țară.</i>	11
5 METODOLOGIE	12
5.1. Bazele metodologiei	12
5.4. Natura și repartizarea lucrărilor	13
5.5. Calendarul reuniunilor de lucru naționale și internaționale:.....	14
Prima parte	16
6 PREZENTAREA SECTORULUI ECONOMIC AL STAȚIUNILOR DE SCHI DIN ROMÂNIA	17
6.1. Prezentare generală	17
6.1.1. Stațiunile turistice montane.....	17
6.1.2. Clasificarea stațiunilor turistice montane	18
6.1.3. Județele cu stațiuni montane ce dețin pârtii de schi	20
6.1.4. Lungimea cumulată a pârtiilor	39
6.1.5. Numărul mijloacelor mecanice de transport pe cablu.....	40
6.1.6. Durata sezonului de schi	40
6.1.7. Structura turiștilor.....	40
6.2. Dimensiunea economică a practicării schiului	41
6.2.1. Cifre de afaceri direct legate de mijloacele mecanice de transport pe cablu	41
6.2.2. Cifra de afaceri indusă asupra activităților conexe	43
6.2.3. Partea cifrei de afaceri totală (cifră de afaceri directă + cifră de afaceri indirectă) asupra PIB-ului.....	47
6.3. Dimensiunea socio-economică a practicării schiului	48
6.3.1. Numărul ocupațiilor în societățile de transport pe cablu	48
6.3.2. Numărul de ocupații induse (activități conexe precum cea hotelieră, etc.)	48
7 Prezentarea activităților sportive	49
7.1. Tipuri de activități sportive practicate pe pârtii (evoluția în practicarea schiului, în așteptările clienților)	49
7.2. Tipuri de spații pe care se practică aceste activități	50
7.2.1. Definierea spațiilor pe care se practică activitățile sportive	50
Partea a 2-a	51
8 ORGANIZAREA FUNCȚIEI DE AMENAJARE ȘI DE EXPLOATARE A PÂRTIILOR	52
8.1. Identificarea cadrului de reglementare referitor la domeniul schiabil.....	52
8.2. Lista și descrierea ocupațiilor (sub-funcții) referitoare la amenajarea și exploatarea pârtiilor.	53

6.3. Organigrama tip a serviciilor de amenajare și de exploatare a pârtiilor, niveluri de răspundere juridică	55
8.4. Problemele meseriei de pisteur (operator pârtie de schi) în România.....	56
8.5. Lista materialelor și echipamentelor folosite în aceste ocupații.....	57
8.6. Descrierea legăturilor dintre serviciile pârtiilor și societățile de mijloace mecanice de transport pe cablu.	57
9 ORGANIZAREA FUNCȚIEI DE SALVARE PE DOMENIUL SCHIABIL.....	58
9.1. Identificarea cadrului de reglementare.....	58
9.2. Lista ocupațiilor (sub-funcții) referitoare la organizarea salvării.	59
9.3. Organigramă, niveluri de răspundere juridică	59
9.4. Organizarea salvării pe domeniul schiabil.....	61
9.4.1. Inițierea salvării	62
9.4.2. Problema asumării costurilor legate de salvare.....	62
9.4.3. Statistica accidentelor pe domeniul schiabil	62
9.5. Caracteristicile ocupațiilor legate de salvare.....	63
9.5.1. Nivelul de calificare	63
9.5.2. Nivelul de salarizare	63
9.5.3. Efective.....	64
9.5.4. Cerințe inițiale	64
9.6. Lista materialelor și echipamentelor folosite în aceste ocupații.....	64
10 FORMAREA PERSONALULUI CE INTERVINE ÎN FUNCȚIA DE AMENAJARE ȘI DE EXPLOATARE A PÂRTIILOR.....	65
10.1. Descrierea formărilor profesionale existente, a tipurilor de certificate sau atestate eliberate, a modului de validare	65
10.2. Descrierea formărilor continue existente, a tipurilor de formare profesională, a ritmului formării profesionale, a tipurilor de certificate sau de atestate eliberate, a modului de validare	65
11 FORMAREA PERSONALULUI CE ASIGURĂ FUNCȚIA DE SALVARE PE DOMENIUL SCHIABIL	67
11.1. Descrierea formărilor profesionale existente, a tipurilor de certificate sau de atestate eliberate, a modului de validare	67
11.1.1. Descrierea sumară a formărilor inițiale existente pentru personalul ce asigură salvarea.....	67
11.1.2. Descrierea sumară a formărilor continue existente, a tipurilor de formare, a ritmurilor de formare.....	68
11.2. Descrierea formărilor continue existente, a tipurilor de formare profesională, a ritmului de formare profesională, a tipurilor de certificate sau de atestate eliberate, a modului de validare	69
11.3. Calificarea formatorilor personalului ce intervine în salvare, tipuri de organizații de formatori ..	69
11.4. Modalități de finanțare a acestor formări.....	69
Partea a 3-a	70
12 ELEMENTE DE PERSPECTIVĂ REFERITOARE LA EVOLUȚIA CELOR DOUĂ FUNCȚII.....	71
12.1. Evoluția funcției de amenajare și de exploatare a pârtiilor	71
Investiții ale Guvernului în domeniul schiabil	71
12.1.1. Evoluția legată de luarea în considerare a așteptărilor clienților	72
12.1.2. Evoluții tehnologice.....	72
12.1.3. Evoluția legată de luarea în considerare a noțiunii de protecție a mediului înconjurător.....	73
12.2. Evoluția funcției de salvare pe domeniul schiabil	73
12.2.1. Evoluția cu privire la evoluția reglementărilor	73

13	ELEMENTE DE REFLECȚIE ASUPRA REGRUPĂRII SAU DISOCIERII CELOR DOUĂ FUNCȚII, ÎNTREȚINEREA/SECURIZAREA ȘI SALVAREA	74
14	CONCLUZII.....	76
15	BIBLIOGRAFIE.....	78
16	ANEXE.....	79

1

PROIECTUL PISTEUR

Dezvoltarea stațiunilor de schi este o miză pentru dezvoltarea economică a regiunilor muntoase din România și Bulgaria. Stațiunile existente nu au atins nivelul de calitate a serviciilor care este propus în marile stațiuni europene și în special în cele franceze. Franța a dobândit o mare notorietate în acest domeniu, ea cuprinde cea mai mare parte a marilor stațiuni de schi internaționale.

Activitățile care, în ce privește practicarea schiului, pot fi considerate ca activități cheie, vizează pregătirea, întreținerea pârtiilor, prevenirea și salvarea pe domeniul schiabil. Aceste activități constituie preocuparea majoră a stațiunilor de schi. Persoanele care lucrează la îndeplinirea acestor obiective au misiuni foarte diferite: amenajarea, pregătirea și întreținerea pârtiilor, fabricarea zăpezii, primirea, prevenirea, balizajul, semnalizarea, informarea, gestiunea, așezarea dispozitivelor de protecție, declanșarea avalanșelor, salvarea. Dacă funcția de salvare este organizată în aceste două țări, cea de întreținere și de securizare pe domeniul schiabil nu este structurată. Aceste două funcții sunt dissociate în România și în Bulgaria, iar în Franța sunt regrupate. Aceste două funcții fac obiectul unei calificări franceze, brevetul de pisteur/salvator.

Proiectul constră în transferul calificării franceze în cele două țări beneficiare, adaptând-o contextului specific din aceste două țări.

Rezultatele proiectului sunt următoarele:

- R1.** O analiză a stării de fapt (organizarea serviciilor pe pârtii, funcțiile pisteurilor (operatori pârtie de schi), formările existente în cele trei țări partenere).
- R2.** Un studiu al condițiilor de transferabilitate a brevetului francez în cele două țări partenere.
- R3.** Pentru fiecare din cele două funcții, întreținerea și salvarea, un referențial al activităților profesionale.
- R4a.** Un program de formare a pisteurilor (operatori pârtie de schi)/salvatorilor, pe module, progresiv și integrat, un corpus de resurse pedagogice prin transferul dispozitivului francez.

R4b. Adaptarea la cadrul european al calificărilor profesionale. Studiul posibilităților de integrare a noului dispozitiv de formare în reglementările naționale din Bulgaria și România.

R5. Un program de formare a formatorilor de pisteuri (operatori pârtie de schi)/salvatori conceput și pus în practică pentru un grup probă de 18 profesori pisteuri (operatori pârtie de schi) (9 în fiecare țară).

R6. Un site web, o broșură de prezentare, un CD Rom de prezentare a produselor proiectului.

Proiectul are ca obiectiv general profesionalizarea pisteurilor (operatori pârtie de schi) și salvatorilor în cele două țări, România și Bulgaria, astfel încât să contribuie la ridicarea nivelului de calitate a serviciilor propuse în stațiunile lor de schi. Pe termen mai lung, este vorba de asemenea de a favoriza mobilitatea acestor profesioniști în cadrul stațiunilor de schi europene, mobilitate care va însoți internaționalizarea clientelei.

Proiectul constră în transferul brevetului francez care și-a dovedit aptitudinile, adaptându-l. Acest dispozitiv a fost construit treptat încă din anii 70. El a fost reînnoit în anii 90.

Alegerea făcută de a transfera brevetele din Franța în cadrul acestui proiect răspunde unei duble motivații:

- Pe de o parte, cele două țări partenere, România și Bulgaria, au cerut transferul de inginerie pentru a aduce la același nivel propriul lor sistem de formare foarte marcat de modelul colectivist.
- Pe de altă parte, cele două asociații profesionale franceze, Societatea Instalațiilor de Transport pe Cablu din Franța (SNTF) și Asociația Directorilor Serviciilor pe Pârtii (ADSP), sunt în cercetare pentru reactualizarea calificărilor pe care le-au construit treptat de acum treizeci de ani.

Într-adevăr, cele două asociații create în 1980 s-au implicat mult în asumarea problemelor legate de funcție, deoarece ele au ca misiune principală urmărirea formării pisteurilor (operatori pârtie de schi) / salvatori și organizarea stagiilor de formare profesională. Prezența acestor două asociații în cadrul consorțiului demonstrează interesul pe care îl au pentru proiect.

Asistăm la o evoluție a practicilor de alunecare, a tipurilor de clientelă, a contextelor economice ale stațiunilor, a tehnicilor și materialelor de salvare. La cunoștințele tehnice de bază care prevalau în momentul creării brevetului, se adaugă acum o dimensiune de comunicare comercială, prevenirea riscurilor din mediul înconjurător. Complexitatea crescândă a acestei meserii impune de asemenea îndreptarea atenției spre formarea pedagogică a formatorilor de pisteuri (profesorii pisteuri din Franța).

Transferul va consta în punerea la dispoziția partenerilor români și bulgari a produsului experienței franceze, brevetul de pisteur salvator. Partenerii români și bulgari vor putea să-și însușească totul sau o parte din acest brevet și din componentele sale, și aceasta în funcție de mizele cu care vor fi

confrunțați și de cadrul juridic în care se situează acțiunea lor. Diferitele activități prevăzute în cadrul proiectului vor permite adaptarea părților transferate pentru ca să se țină pe deplin seama de specificul contextelor stațiunilor din aceste două țări.

Cu ocazia acestui proiect de transfer, se va pune de asemenea problema:

- meditării asupra avantajelor și dezavantajelor disocierii funcțiilor de întreținere, pe de o parte, și de salvare, pe de altă parte, din moment ce dezbaterea este deschisă în cele 3 țări.
- adaptării dispozitivului francez (conținuturi de formare și calificări profesionale) la contextele român și bulgar
- dar și a împărțirii între partenerii europeni a unei aceleiași culturi pedagogice centrată pe o aceeași abordare, «Abordarea prin Competențe» (APC).

Cealaltă caracteristică importantă a acestei culturi pedagogice europene vizează cadrul european al calificărilor. Mondializarea schimburilor evocată mai sus privește oamenii și calificările lor. Atât timp cât mobilitatea oamenilor era neînsemnată, transparența calificărilor nu era necesară. Situația prezentă este cu totul alta. Fiecare țară are nevoie de a atrage la ea cele mai bune talente. Pentru aceasta, este necesar să se construiască un spațiu european al certificărilor profesionale. Această dimensiune europeană a calificărilor profesionale nu este încă considerată evidentă de către diverșii actori ai sistemelor de formare profesională. Proiectul Léonardo este un instrument privilegiat pentru construirea acestei « culturi europene ».

Cu ocazia adaptării acestui brevet la contextele român și bulgar, va fi creat un referențial de activități profesionale, un referențial de formare pentru fiecare din marile domenii de activitate (întreținere, semnalizare, comunicare, securizare, salvare, etc.). Din aceste referențiale de activități profesionale vor deriva cunoștințele ce constituie competențele puse în practică în aceste activități.

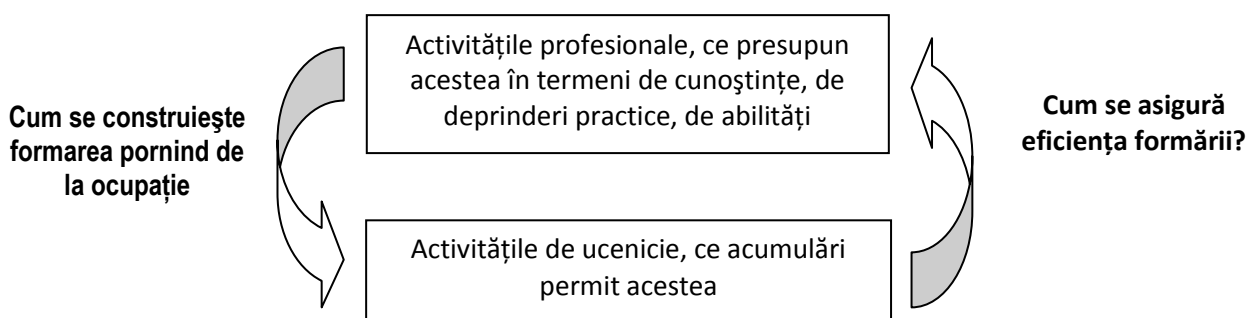
Dispozitivul de formare care va rezulta de aici va fi actualizat la Cadrul European al Calificărilor Profesionale (poziționare pe unul din cele 8 niveluri, atribuirea EVCT).

2

METODOLOGIA PROIECTULUI – ABORDAREA PRIN COMPETENȚE

Formatorii au dezvoltat treptat o abordare pentru «a gândi formarea ca pârghie a performanței economice», este vorba de Abordarea Prin Competențe (APC).

APC reprezintă o *abordare*, o *manieră de a vedea lucrurile*, un *fir conducător* care dă sens practicilor de formare. Acest fir conducător constă în articularea activităților profesionale actuale sau în devenire ce țin de o ocupație dată, cu formarea titularilor acestei ocupații, de așa manieră că acumulările rezultate din formare se transformă în efecte asupra postului de lucru.



Acest fir conducător reprezentat de APC a dat naștere unui nou domeniu de competență a formatorilor, cel al **ingineriei de formare**.

Definiția ingineriei de formare pe care ne-am axat în proiect este următoarea: „Ansamblu de metode ingineresti aplicate în domeniul formării”. Ținta analizei este o organizație, un serviciu.

Ingineria de formare reprezintă, deci, un ansamblu de metode, instrumente, abordări vizând:

- Analizarea problematicii resurselor umane dintr-o organizație
- Traducerea acestei problematici în cerințe de formare
- Definirea condițiilor în care această formare este susceptibilă a răspunde cerințelor
- Evaluarea modului în care acțiunea a produs efectele asupra problematicii
- Realizarea eventualelor corecții”

În cadrul transferului, s-a făcut apel la metodologiile ingineriei de formare aplicabile Abordării Prin Competențe. Ansamblul produselor ce au făcut obiectul alegerilor de ordin metodologic sunt următoarele:

- Metodologie de construcție a situației de fapt privind organizarea funcțiilor de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în cele 3 țări
- Metodologie de construcție a Referențialului de activități profesionale
- Metodologie de poziționare a dispozitivului de formare pe module a Pisteurilor (operatori pârtie de schi) în cadrul european al calificărilor profesionale .

3

REZULTATELE PROIECTULUI

Nr.	Titlul documentului	Cod
1	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria (în limba franceză)	1_BG_fr
	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria (în limba bulgară)	1_BG_bg
2	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Franța (în limba franceză)	1_FR_fr
3	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în România (în limba franceză)	1_RO_fr
	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Franța în România (în limba română)	1_RO_ro
4	Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România (în limba bulgară)	1_EU_bg
	Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România (în limba franceză)	1_EU_fr
	Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România (în limba română)	1_EU_ro
5	Studiu privind condițiile de transfer a Brevetului Național pisteur/salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba bulgară)	2_EU_bg
	Studiu privind condițiile de transfer a Brevetului Național pisteur/salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba franceză)	2_EU_fr
	Studiu privind condițiile de transfer a Brevetului Național pisteur/salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba română)	2_EU_ro
6	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în Bulgaria (în limba franceză)	3_BG_bg
	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în Bulgaria (în limba bulgară)	3_BG_fr
7	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în Franța (în limba franceză)	3_FR_fr

8	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în România (în limba franceză)	3_RO_fr
	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în România (în limba română)	3_RO_ro
9	Referențial european de activități pentru pisteur (în limba bulgară)	3_EU_bg
	Referențial european de activități pentru pisteur (în limba franceză)	3_EU_fr
	Referențial european de activități pentru pisteur (în limba română)	3_EU_ro
10	Program modular european de formare pentru pisteur (în limba bulgară)	4_EU_bg
	Program modular european de formare pentru pisteur (în limba franceză)	4_EU_fr
	Program modular european de formare pentru pisteur (în limba română)	4_EU_ro
11	Listă resurse pedagogice pentru Programul modular european de formare pisteur și salvator	5_EU_bg_fr_ro
12	Program european de formare de formatori (în limba bulgară)	6_EU_bg
	Program european de formare de formatori (în limba franceză)	6_EU_fr
	Program european de formare de formatori (în limba română)	6_EU_ro
13	Site internet www.pisteur.eu	7_EU_bg_fr_ro
14	Broșura Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba bulgară)	8_EU_bg
	Broșura Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba franceză)	8_EU_fr
	Broșura Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba română)	8_EU_ro
15	CD-rom : Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba bulgară, franceză și română)	9_EU_bg_fr_ro

4

FINALITATEA ANALIZEI SITUAȚIEI

Transferul unei calificări existente necesită un studiu al ocupației respective în contextul socio-economic în care trebuie să se înscrie.

Stațiunile de sporturi de iarnă în general și serviciile pârtiilor în special prezintă o mare varietate de organizare, de prestații și de tehnici. Aceste diferențe influențează obligatoriu definiția terminologică a ocupației de pisteuri salvatori. Însăși structurile și organizațiile care rezultă de aici reprezintă imaginea sectorului economic de care depind.

În alți termeni, ocupația de «Pisteuri Salvatori» este supusă unor presiuni economice, sociale și politice care o constrâng să se adapteze. Este esențial să se transfere o calificare nu doar plecând de la fotografia contextului actual, dar și plecând de la elementele de perspectivă ce pot influența ocupația. Caracterizarea cadrului general a luat forma unei «Analize a situației cu privire la organizarea funcțiilor de întreținere și de salvare pe domeniul schiabil ». Pentru a caracteriza contextul social și economic în care intervine Pisteurul Salvator, 3 analize ale situației cu privire la funcțiile de întreținere și de salvare pe domeniul schiabil sunt realizate în Bulgaria, România și Franța.

Grupul alcătuit din toți partenerii unei aceleiași țări a fost însărcinat să conducă investigațiile ce se termină cu un raport al analizei situației din țara lor cu privire la organizarea următoarelor două funcții: Întreținere și Salvare. Finalitatea Analizei situației este dublă. În ce privește caracterul internațional al proiectului, este indispensabil ca membrii grupului să poată avea o reprezentare a organizației sectorului stațiunilor de schi și a serviciilor pârtiilor în țările partenere.

Fiecare membru al grupului are o excelentă percepere a sectorului stațiunilor de schi din țara sa, acesta este și motivul prezenței lor în acest proiect. Această lucrare constituie o ocazie de a construi o formă de cultură comună care va servi drept bază proiectului. Această bază prinde rădăcini în notificarea caracteristicilor comune serviciilor pârtiilor și ocupației de pisteur salvator, dar și în diferitele lor semnificații.

În ce privește procesul de transfer al unei calificări profesionale, este indispensabil ca persoanele ce concep acest lucru să își înscrie lucrul de inginerie de formare într-o realitate socio-economică. Această realitate poate lua diverse forme în funcție de țară, iar transferul trebuie să fie făcut în mod pertinent în funcție de contexte diferite supuse unor factori de evoluție într-un context de mondializare a economiei și a economiei turismului montan în special.

Transferul nu trebuie închis într-o realitate neschimbată și trebuie să ia în considerare evoluțiile posibile din fiecare țară.

5

METODOLOGIE

5.1. Bazele metodologiei

În fiecare din cele 3 țări a fost folosită o aceeași metodologie:

- Definirea câmpului de investigații
- Alcătuirea unui grup de lucru
- Conducerea investigațiilor
- Redactarea unui raport sintetizând datele culese

5.2. Procedeu

Conținutul analizei a fost structurat potrivit următoarelor teme:

- Prezentarea sectorului economic al stațiunilor de schi din România,
- Amenajarea și exploatarea pârtiilor de schi
- Organizarea salvării pe domeniul schiabil în România
- Elemente de perspective cu privire la evoluția funcțiilor de Amenajarea și exploatare a pârtiilor și de salvare pe domeniul schiabil.

Modalitățile de analiză

Analiza situației cu privire la organizarea serviciilor pe pârtiile de schi, la funcțiile de întreținere și salvare pe domeniul schiabil și la formările existente în România a fost elaborată de-a lungul unei cercetări documentare completată de consultarea firmelor și profesioniștilor din acest sector.

Cercetarea documentară a fost organizată astfel încât să se poată obține informații consistente și credibile. În acest sens, au fost folosite surse de referințe: site-uri Internet, Ministerul Turismului, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Institutul Național de Statistică.

Un aport suplimentar a fost dat de consultările/discuțiile directe cu profesioniștii din stațiunile de schi, cu referenți și persoane calificate.

Culegerea informațiilor prin cercetarea documentară s-a făcut în 5 stațiuni de schi, cele mai importante din România. Din aceste stațiuni, 30 de persoane au fost vizate de aceste discuții.

5.3. Instrumentele folosite.

Pentru cercetarea documentară, a fost concepută și folosită o Grilă de cercetare. Această grilă a orientat munca către logica temelor definite. Conținutul grilei pentru cercetarea documentară este următorul:

- Sectorul economic al stațiunilor de schi
- Activitățile sportive pe domeniul schiabil
- Organizarea serviciului de întreținere a pârtiilor
- Funcția de întreținere a pârtiilor
- Funcția de salvare pe domeniul schiabil

- Formarea pisteurilor
- Formarea personalului ce asigură funcția de salvare pe domeniul schiabil
- Elementele de perspectivă cu privire la evoluția celor două funcții

Pentru discuțiile/consultările ce au completat culegerea de informații de la profesioniști din stațiunile de schi, referenți și persoane calificate în amenajarea, exploatarea și salvarea din stațiunile de schi, a fost folosită o grilă de discuție. Aceasta a fost organizată în jurul următoarelor secțiuni:

- Documentele normative și regulamentele (cu privire la regulile referitoare la muncă și la protecția muncii, la igiena la locul de muncă, la igiena personală, etc.) relative la meseria de pisteur și de salvator?
- Sponsorizarea stațiunilor.
- Numărul de instalații de transport pe cablu pe tipuri (teleschi, telescaune, telecabine...) în stațiune?
- Care este durata sezonului de schi în stațiune?
- Care sunt turiștii cei mai numeroși care vizitează stațiunea?
- Caracteristicile personalului pe categorie Pisteur Salvator:
 - Efectiv
 - Proportia sezonier/permanent.
 - Sexul,
 - Vârsta medie.
 - Nivelul de formare majoritar.
 - Nivelul salariului mediu
 - Care este nivelul salariului lunar al unui pisteur-salvator?
- Organigrama serviciilor de amenajare și de exploatare a pârtiilor.
- Cine efectuează funcțiile de amenajare și de întreținere a pârtiilor, de bățătorire a pârtiei și de fabricare a zăpezii?
- Care sunt ocupațiile persoanelor ce lucrează ca pisteur?
- Există o perioadă sezonieră în munca « pisteurilor »?
- Care sunt activitățile personalului ce se ocupă cu întreținerea, amenajarea pârtiilor, cu bățătorirea pârtiilor și cu fabricarea zăpezii?
- Care sunt criteriile potrivit cărora este angajat acest personal (cerințele inițiale)?
- Cum se realizează formarea personalului în firmă /stațiune?
- Care este durata formării?
- Organizarea evaluării și a certificării după formare (cum, cine?),

5.4. Natura și repartizarea lucrărilor

S-a format o echipă de experți și de profesioniști.

NR. CRT.	NUME ȘI PRENUME	ORGANIZAȚIA	FUNCȚIA
1	Carmen BARNA	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Coordonator științific
2	Roxana ENOIU	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Expert
3	Razvan ENOIU	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Cercetător
4	Elena MOLDOVAN	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Expert
5	Livia SANGEORZAN	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Expert științific

6	Zsuzsa GALL	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Experr
7	Ioan TURCU	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	Expert
8	Catalin ILASCU	Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iasi	Expert formare profesională
10	Alina CIORNEI	Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iasi	Consilieră în formare continuă
11	Monica MORCOV	Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iasi	Administrativ
12	Dan BOTEA	Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iasi	Consultant
13	Ion RUFA	SC ANATELEFERIC SA Brasov	Manager
14	Ion SOARE	SC ANATELEFERIC SA Brasov	Manager
15	Mircea OPRIS	Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România	Manager
16	Sabin CORNOIU	Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România	Expert
17	Catalin CANDEA	Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România	Administrație

5.5. Calendarul reuniunilor de lucru naționale și internaționale:

Au fost organizate o serie de întâlniri în scopul de a preciza orientarea lucrărilor, la repartizarea sarcinilor, la găsirea soluțiilor în vederea depășirii dificultăților și a perfecționa prezentul document:

Calendarul reuniunilor de lucru internaționale:

NR. CRT.	NATURA REUNIUNII	LOCUL	DATA	OBIECT
1	Comitet director	Brasov	28-30 ianuarie 2009	Ședință de lansare a proiectului
2	Seminar	Brasov	4-6 mai 2009	Formarea în România a analiștilor după metodologia de analiză a situațiilor de lucru, după metodologia de construire a unui referențial de activități profesionale (RAP) și după metodologia de identificare a cunoștințelor asociale.
3	Comitet director	Chambéry	15-16 iunie 2009	Prezentarea lucrărilor finalizate în Bulgaria, Franța și România. Prezentarea sintezei Analizei situației realizate în Bulgaria, Franța și România. Studiul condițiilor de transfer al Brevetului Național de Pisteur Salvator francez. Evocarea metodologiei puse în practică în elaborarea RAP. Prezentarea lucrărilor realizate în fiecare țară pe RAP-ul funcției de “Întreținere și Exploatare a Pârțiilor” și al funcției de “Salvare”.
4	Comitet director	Sofia	29-30 septembrie 2009	Cerințele cu privire la îmbunătățirea calității tuturor documentelor produse. Posibilitățile de certificare a pisteurului. Managementul proiectului.

5	Comitet director	Pamporovo - Sofia	21-23 octombrie 2009	Prezentarea și validarea rezultatelor proiectului. Prezentarea unui document de către GSA care va servi la elaborarea Sintezei RAP-ului. Validarea de către profesioniști a documentelor: Analiza situației RO, BG și FR, RAP bulgar, francez și român.
6	Seminar	Iasi	10-11 decembrie 2009	Conceperea arhitecturii formării pe module a pisteurilor sprijinindu-se pe experiența franceză. Formalizarea unei descrieri pentru fiecare modul. Identificarea resurselor asociate fiecărui modul.

Calendarul reuniunilor de lucru din România:

NR. CRT.	OBIECT	LOCUL	DATA
1	Repartizarea rolurilor în cadrul proiectului. Planificarea lucrărilor partenerilor români. Formarea grupurilor de lucru și de expertiză științifică, repartizarea sarcinilor relative la redactarea Analizei situației.	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	08 ianuarie 2009
2	Pregătirea ședinței de la Poiana Brasov de lansare a proiectului.	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	9 ianuarie 2009
3	Ședință cu reprezentanții Societății ANATELEFERIC, pentru culegerea datelor despre stațiunea Poiana Brasov și despre Societatea ANATELEFERIC, necesare redactării Analizei situației.	Poiana Brasov	13 ianuarie 2009
4	Ședință cu reprezentanții salvatorilor montani, pentru culegerea datelor despre Asociația Națională a Salvatorilor Montani, necesare redactării Analizei situației	Poiana Brasov	15 ianuarie 2009
5	Evaluarea evoluției lucrărilor. Propuneri pentru îmbunătățirea documentului Analiza situației în România.	Universitatea TRANSILVANIA din Brasov	09. februarie 2009
6	Analiza vizitei de monitorizare a Agenției Leonardo din România și pregătirea răspunsurilor.	Brasov	02. iulie 2009
7	Discuție cu privire la recomandările de îmbunătățire a Analizei situației, venite din partea evaluatorului extern. Analiza ședinței de urgență în urma monitorizării Agenției executive române (ținută în Franța) și repartizarea sarcinilor în activitățile ce trebuie realizate.	Brasov	27 iulie 2009
8	Analiza și repartizarea sarcinilor în urma concluziilor reuniunii ținute la Sofia, în zilele de 29-30 septembrie. Lărgira și îmbunătățirea documentelor redactate.	Brasov	08 octombrie 2009

Partea I

6

PREZENTAREA SECTORULUI ECONOMIC AL STAȚIUNILOR DE SCHI DIN ROMÂNIA

6.1. Prezentare generală

Muntele a fost dintotdeauna o dovadă sugestivă pentru grandoarea naturii. Din acest motiv muntele a devenit astăzi una din principalele destinații de vacanță, fiind considerat de majoritatea oamenilor un simbol al spiritualității.

Dezvoltarea turismului în general și transformarea sa într-o mișcare de mase face ca muntele să devină din ce în ce mai interesant pentru investitorii și promotorii din turismul montan.

Zona montană a României este atractivă din următoarele considerente :

- Munții Carpați ocupă 1/3 din suprafața țării oferind o mare diversitate de atracții turistice originale și valoroase ;
- Au altitudini ce depășesc pe alocuri 2500 m,
- au lățimi cu întindere maximă de 160 Km, în Carpații Orientali, între Baia Mare și Tacuș, și întindere minimă de 35 Km în Făgăraș, între orașul Victoria și comuna Nucșoara;
- Podisuri de culme între 1000 și 2000 m, cu o multitudine de depresiuni intracarpătice cu accesibilitate din toate colțurile țării;
- Peisaje alpine situate la peste 2500 m;
- Domeniile schiabile între 800-2000 m sunt lipsite de avalanșe de zăpadă și ferite de viscole puternice;
- Există 40 de zile anual cu cer senin și temperaturi medii între 0-6°C;
- Stratul de zăpadă depășește 20 cm anual la înălțimi de peste 1500m;
- Grosimea stratului de zăpadă favorabile practicării schiului se menține 4-5 luni pe an, (cu aprox. de la 01.decembrie, până la max. 01.mai).

6.1.1. Stațiunile turistice montane.

Stațiunile de iarnă au fost relansate în ultimii ani. Cea mai mare parte dintre ele au fost reamenajate cu instalații de noaptea și cu utilaje pentru fabricarea zăpezii de cultură, iar în alte stațiuni au fost create condiții pentru practicarea sporturilor de iarnă.

Stațiunile turistice montane sunt evaluate și clasificate în funcție de :

- Accesibilitate ;
- Potential turistic
- Domeniu schiabil, (pentru schi alpin dar și pentru schiul fond) ;
- Echipamente turistice de bază (capacitate de cazare, grad de confort, lungimea și calitatea pârtiilor de schi, numărul și calitatea mijloacelor de transport pe cablu) ;
- Corelarea lungimii pârtiilor cu capacitatea de cazare, cu debitele telefericelor, cu structura și diversitatea mijloacelor de agrement.

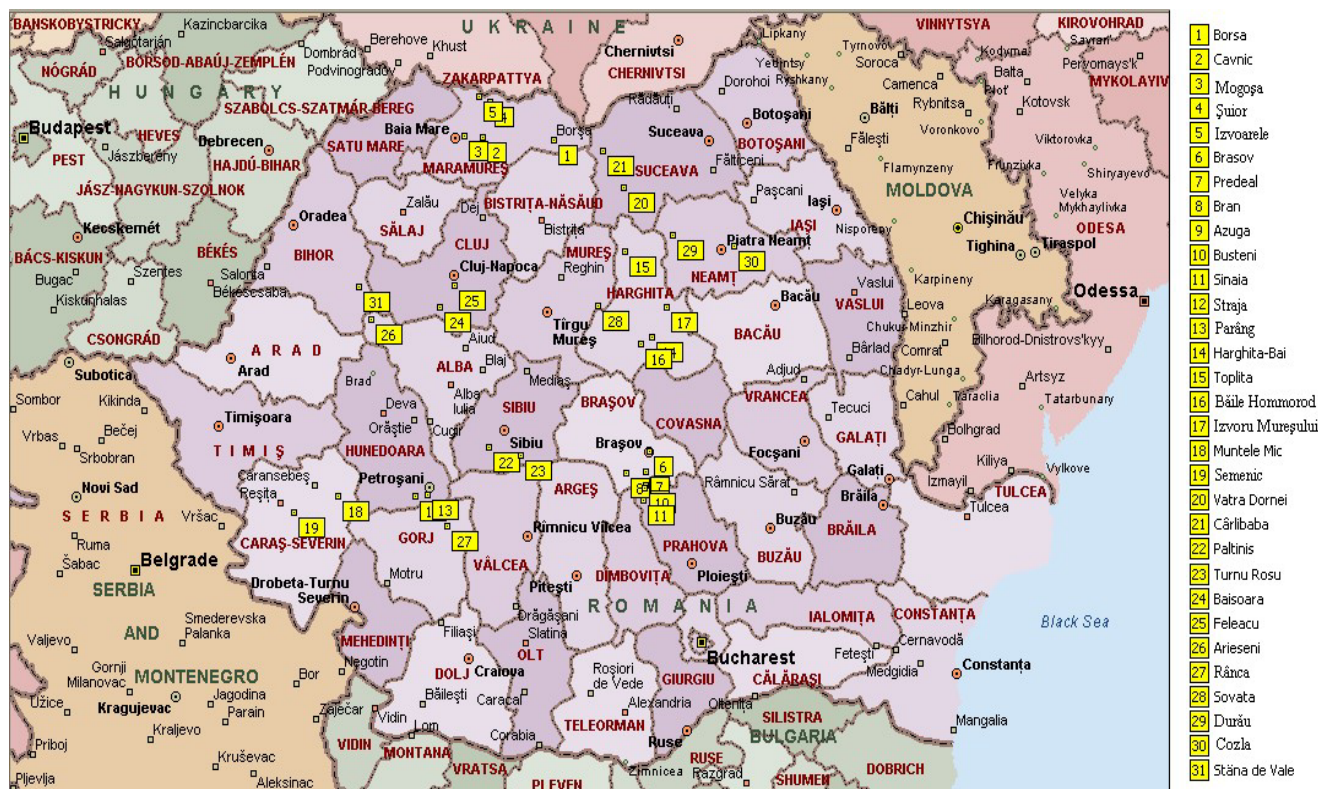


Figura 1 Harta României cu stațiunile montane și pârtiile de schi

6.1.2. Clasificarea stațiunilor turistice montane

Pe baza evaluării atractivității stațiunilor turistice montane în România, s-au stabilit următoarele tipuri de stațiuni:

- Stațiuni naționale și internaționale, care pot fi:
 - Stațiuni lansate deja în turismul internațional
 - Stațiuni cu perspective bune de lansare dans în turismul internațional
 - Stațiuni care pot promova la nivel internațional
- Stațiuni naționale

Tip de stațiune		Numele Stațiunii	Județul
Stațiuni naționale și internaționale	Stațiuni lansate deja în turismul internațional	Poiana Brasov	Brasov
		Sinaia	Prahova
		Predeal	Brasov
	Stațiuni cu perspective bune de lansare în turismul internațional	Semenic	Caras-Severin
		Stana de vale	Bihor
		Borsa	Maramures
		Paltinis	Sibiu
		Busteni	Prahova
		Vatra Dornei	Suceava
	Stațiuni care pot promova la nivel internațional	Capra	
		Parang	Hunedoara
		Arieseni	Alba
Pestera			
Padina			
Stațiuni naționale	Stațiuni naționale	Cheia	
		Ranca	Gorj
		Durau	Neamt
		Voineasa	
		Vidra	
		Muntele Mic	Caras-Severin

Tabelul 1 Tipuri de stațiuni turistice montane

În cadrul proiectului nostru se face analiza ocupației de pisteur / salvator (referențial de activități profesionale și referențial de calificări naționale) în 5 stațiuni de schi reprezentative pentru fiecare din cele 2 țări partenere, România și Bulgaria.

În cadrul studiului nostru, am decis să facem o scurtă prezentare a județelor cu stațiuni turistice de iarnă, și o prezentare detaliată a celor 5 stațiuni, dintre care 3 sunt în turismul internațional:

- stațiunile Poiana Brasov și Predeal din județul Brașov
- stațiunea Sinaia din județul Prahova

O stațiune cu bune perspective în turismul internațional:

- stațiunea Borsa din județul Maramures

și o stațiune națională:

- stațiunea Râncea din județul Gorj.

4.1.3. Județele cu stațiuni montane ce dețin pârtii de schi

- Județul Brașov

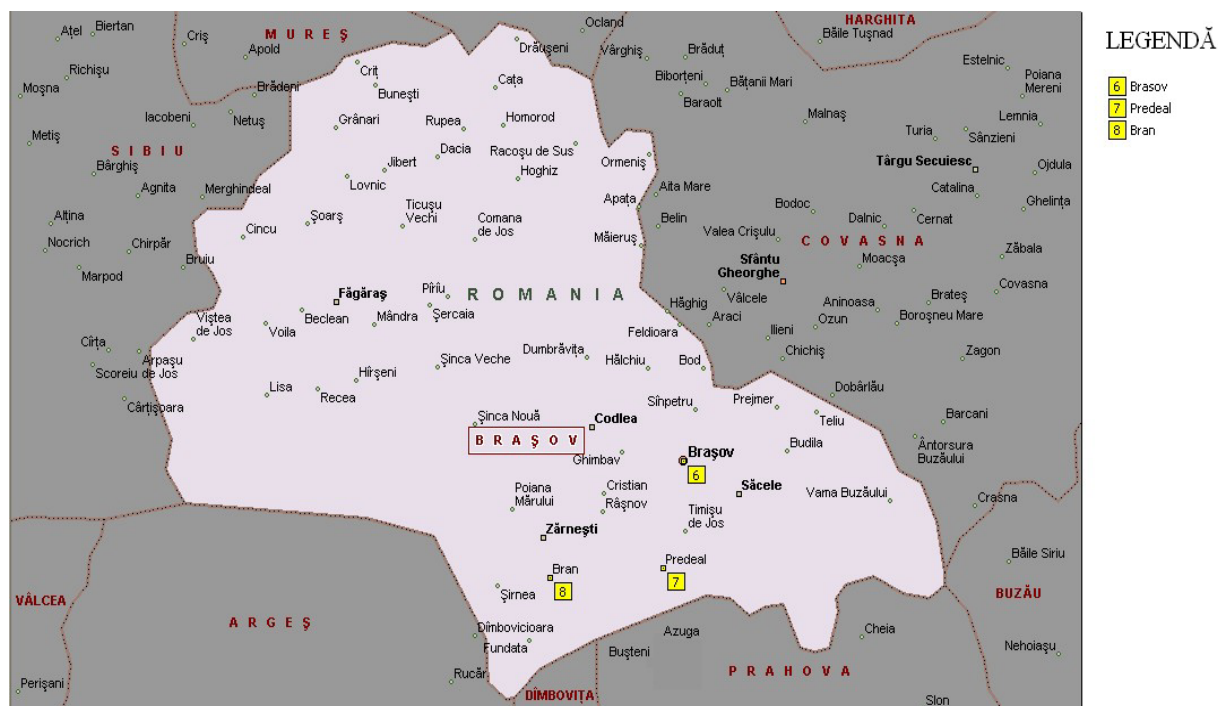


Figure 2 Harta județului Brașov cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul BRAȘOV

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Poiana Brașov	Lupului	Dificil	2850	765	Nu	Nu	TelefericTele scaun	/130 zile
	Subteleferic	Dificil	2200	650	Nu	Nu	TelefericTele scaun	/130 zile
	Ruia	Dificil	550	200	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
	Kanzel	Dificil	310	110	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
	Sulinar	Mediu	2450	650	Nu	Nu	Teleferic	/130 zile
	Slalom Poiana	Mediu	550	200	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
	Drumul Rosu	Ușor	4600	650	Nu	Nu	Teleferic	/130 zile
	Bradul	Ușor	470	80	Da	Da	Teleschi	/130 zile
	Stadion	Ușor	300	30	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile

Predeal	Subteleferic	Uşor	1200	350	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Clabucet	Uşor	2100	390	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Cocosul	Mediu	2250	395	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Paraul Rece	Mediu	520	155	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
	Clabucet Sosire	Uşor	800	160	Da	Da	Teleschi	/100 zile
	Clabucet Varianta	Uşor	790	160	Da	Da	Teleschi	/100 zile
	Clabucet Scoala	Uşor	200	30	Da	Da	Teleschi	/100 zile
	Clabucet St. Inferioara	Uşor	670	45	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
Bran	Bran 1	Uşor	700	98	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
	Bran 2	Mediu	700	120	Da	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 2 Stațiunile și pârtiile de schi din județul BRAȘOV

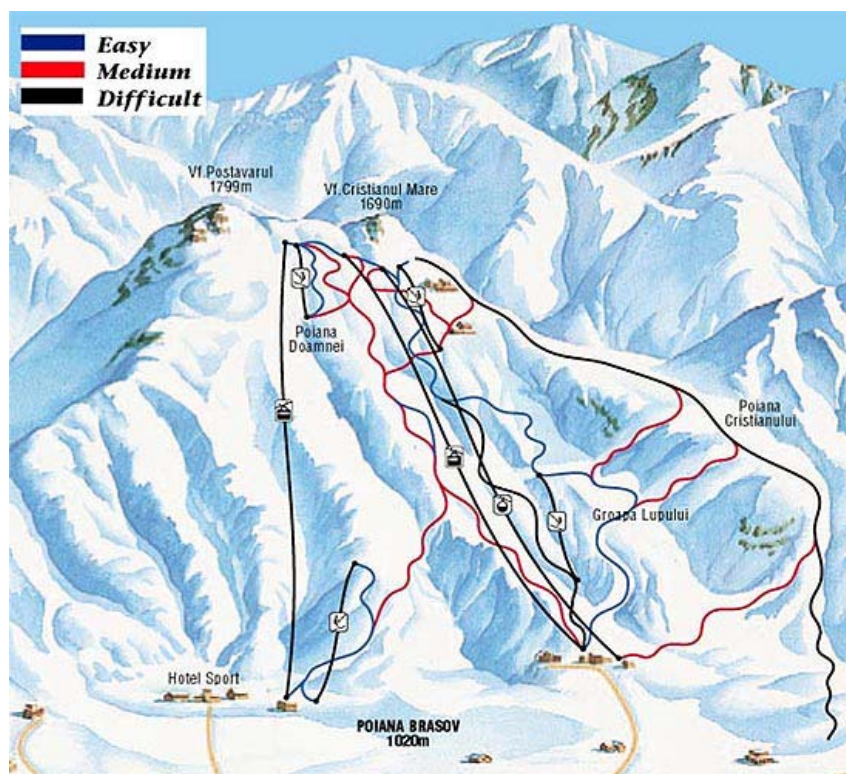


Figure 3 Les pistes du stațiune Poiana Brasov

■ Poiana Brasov

Situată în județul Brașov, unul din orașele medievale ale românilor, la numai 12 km SV de Brașov, este cea mai modernă și cea mai solicitată stațiune montana din țara noastră, este așezată la poalele muntelui Postăvaru și a muntelui Poiana Brașov. Altitudinea este cuprinsă între 950 și 1050m. Clima generală este temperată continentală cu influențe reci și umede.

Profilul consacrat al stațiunii este turismul pentru practicarea sportului de iarnă, există 13 părți amenajate, 10 echipamente de transport pe cablu, 1 patinoar, trasee de schi fond și o școală de schi.

- Pârția Lupului, Grad de dificultate: dificil, Lungime: 2.860 m Altitudinea startului: 1.700 m, Altitudinea sosirii: 925 m
- Pârția Ispat. Grad de dificultate: dificil Lungime: 1.000 m Altitudinea startului: 1.320 m Altitudinea sosirii: 1.100 m
- Pârția Ruia. Grad de dificultate: dificil Lungime: 540 m Altitudinea startului: 1.694 m Altitudinea sosirii: 1.500 m
- Pârția Kanzel. Grad de dificultate: dificil Lungime: 350 m Altitudinea startului: 1.760 m Altitudinea sosirii: 1.634 m
- Pârția Sulinar. Grad de dificultate: mediu Lungime: 2.441 m Altitudinea startului: 1.700 m Altitudinea sosirii: 1.040 m
- Pârția Drumul Rosu. Grad de dificultate: ușor Lungime: 3.829 m Altitudinea startului: 1.670 m Altitudinea sosirii: 1.040 m
- Pârția Bradu. Grad de dificultate: ușor Lungime: 458 m Altitudinea startului: 1.112m Altitudinea sosirii: 1.035 m
- Pârția Stadion. Grad de dificultate: ușor Lungime: 300 m Altitudinea startului: 1.035 m Altitudinea sosirii: 1.003 m
- Pârția Subteleferic. Grad de dificultate: dificil Lungime: 2.150 m Alt.startului:1.685 m Altitudinea sosirii:1.040 m

■ Predeal

Situată în județul Brașov, orașul Predeal se află la 1100m. Este situat de-a lungul cursului superior al râului Prahova la poalele muntelui Bucegi, Clabucet, Predeal, iar în S-V la poalele muntelui Baiului și Postăvaru.

Clima este temperată continentală. Predealul este pregătit atât pentru sezonul alb cu părți de schi pentru începători și avansați cât și pentru sezonul verde. Sezonul de schi durează din decembrie până în martie. Este situat la 147 Km N-NV de București sau 25 km S de Brașov pe DN1.(E15).

Pârțiile :

- Pârția Subteleferic Grad de dificultate: dificil Lungime: 1200 m Altitudinea startului: 1.445 m Altitudinea sosirii: 1.053 m
- Pârția Cocosul Grad de dificultate: mediu Lungime: 2.250m Altitudinea startului: 1.445 m Altitudinea sosirii: 1.053 m
- Pârția Clabucet Grad de dificultate: mediu Lungime: 2100 m Altitudinea startului: 1.445 m Altitudinea sosirii: 1.053 m

- Pârția Clabucet arrivée Grad de dificultate: ușor Lungime: 800 m Altitudinea startului: 1.194 m Altitudinea sosirii: 1.040 m
- Pârția Clabucet Variante Grad de dificultate: ușor Lungime: 790 m Altitudinea startului: 1.194 m Altitudinea sosirii: 1.040 m
- Pârția Clabucet școală Grad de dificultate: ușor Lungime: 200 m Altitudinea startului: 1.080 m Altitudinea sosirii: 1.040 m.



Figura 4 Pârțiile din stațiunea Predeal

Județul Prahova

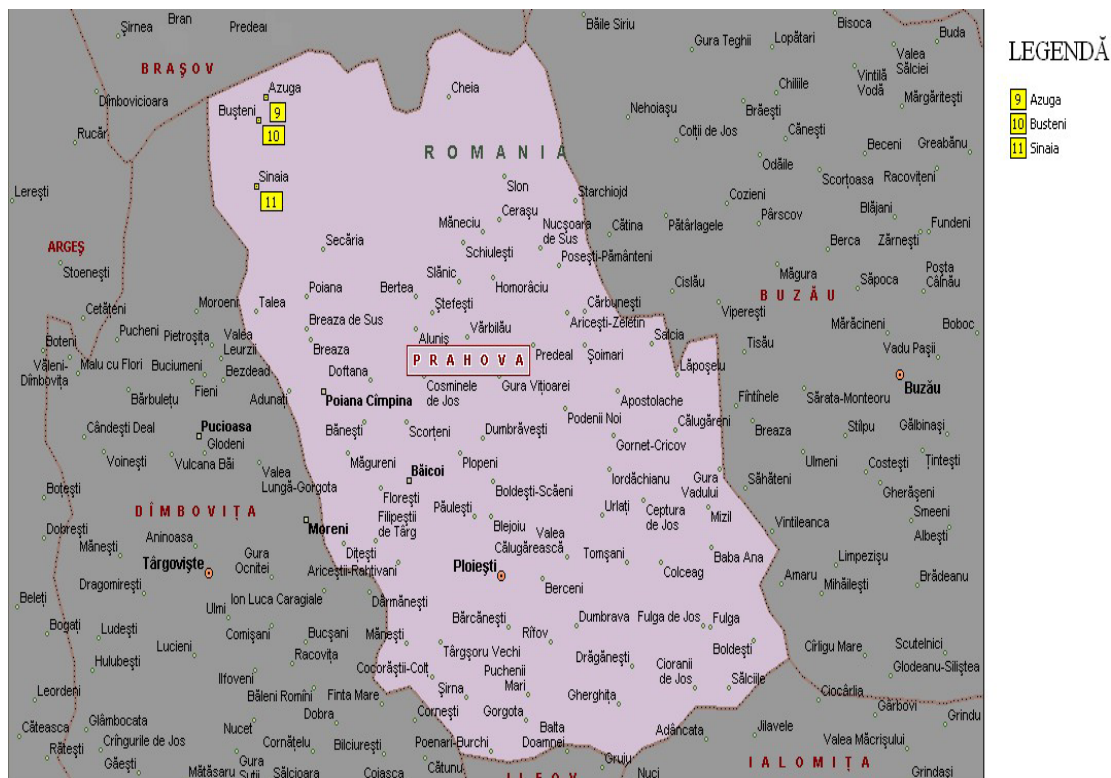


Figure 5 Harta județului Prahova cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile din județul Prahova

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Azuga	Sorica	Mediu	2100	561	Da	Da	Telescaun	/130 zile
	Cazacu	Mediu	2200	530	Nu	Nu	Telescaun	/130 zile
	Cazacu Bretea	Mediu	750	160	Nu	Nu	Telescaun	/130 zile
	Cazacu Varianta	Mediu	400	115	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
	Sorica Sud	Ușor	770	150	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
	La Stana	Ușor	910	155	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
Busteni	Kalinderu	Mediu	1300	282	Da	Da	Telescaun	/120 zile
	Silva	Ușor	400	50	Nu	Nu	Teleschi	/120 zile
Sinaia	Carp	Difícil	2500	575	Nu	Nu	Teleferic Telescaun	/130 zile
	Drumul De Vara	Mediu	2350	560	Nu	Nu	Teleferic Telescaun	/130 zile
	Valea Dorului	Mediu	600	210	Nu	Nu	Telescaun	/130 zile

Valea Dorului Varianta	Mediu	1080	210	Nu	Nu	Telescaun	/130 zile
Vanturis	Mediu	2900	600	Nu	Nu	Teleferic	/130 zile
Drumul Vechi	Uşor	3500	450	Nu	Nu	Teleferic	/130 zile
Turistica	Uşor	2800	460	Nu	Nu	Teleferic	/130 zile
Valea Soarelui	Uşor	1180	210	Nu	Nu	Teleferic	/130 zile

Tabelul 3 Stațiunile și pârtiile județului Prahova

■ Sinaia

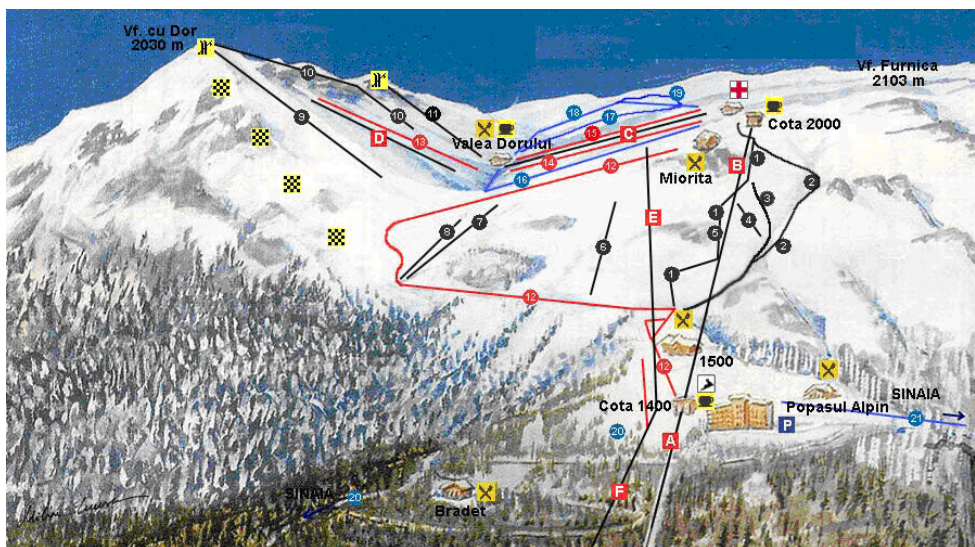


Figura 6 Pârțiile din stațiunea Sinaia

Situata în județul Prahova, la o altitudine de 850 m, atestată documentar din 1690 o dată cu ctitorirea mănăstirii Sinaia, este situată la poalele munților Bucegi în SE și munților Baiului la SV. Este situată de-a lungul râului Prahova la o altitudine de 800m, climatul general este temperat continental cu influențe mai reci și umede aduse de masele de aer alpin, este considerată Perla Carpaților pentru peisajele superbe și pentru condițiile deosebite mai ales pentru sporturile de iarnă.

- Pârția Carp Grad de dificultate: dificil Lungime: 2.500 m Altitudinea startului: 2.000 m Altitudinea sosirii: 1.400 m
- Pârția Drum de vara Grad de dificultate: mediu Lungime: 3.350 m Altitudinea startului: 2000 m Altitudinea sosirii: 1.400 m
- Pârția Valea Dorului Grad de dificultate: mediu Lungime: 1.080 m Altitudinea startului: 2000 m Altitudinea sosirii: 1.790 m
- Pârția Subtelescaun Grad de dificultate: mediu Lungime: 600 m Altitudinea startului: 2000 m Altitudinea sosirii: 1.790 m
- Pârția Valea Soarelui Grad de dificultate: mediu Lungime: 1.180 m Altitudinea startului: 2.000 m Altitudinea sosirii: 1.790 m

■ Județul Maramureș

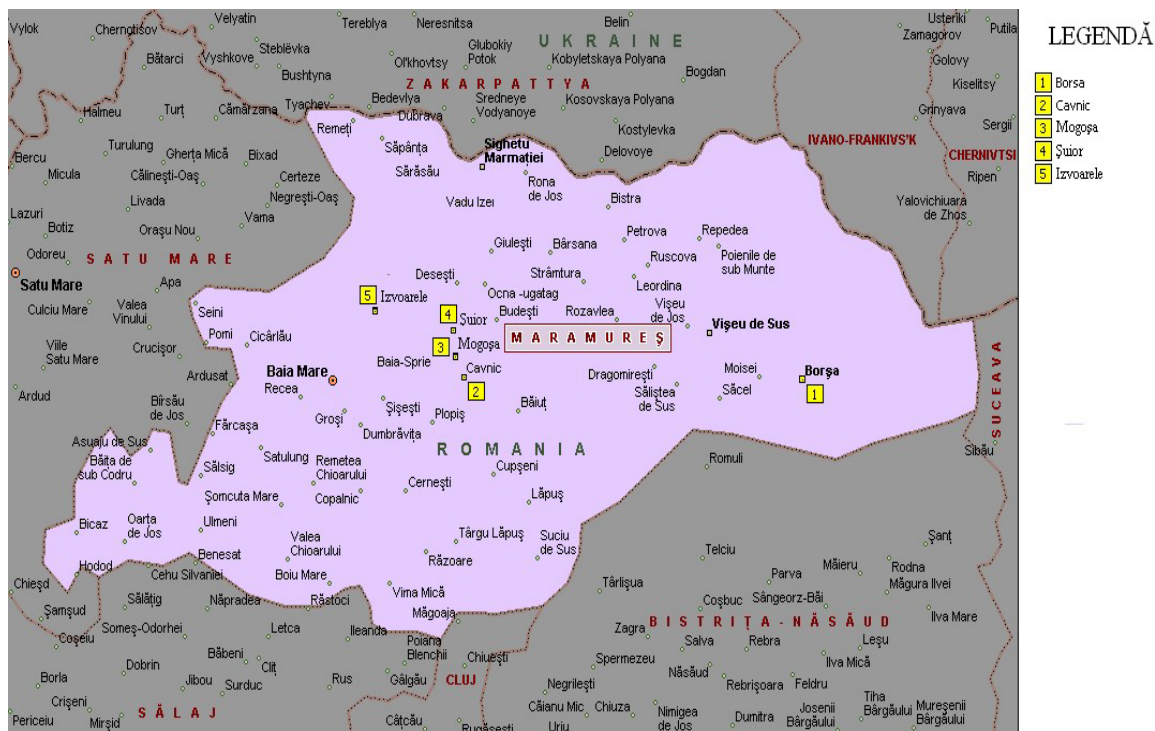


Figura 7 Harta județului Maramureș cu stațiunile și părțile de schi

Stațiunile și părțile de schi din județul Maramureș

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Borsa	Olimpica	Difícil	2980	650	Nu	Nu	Telescaun	/90 zile
	Puzdrele	Mediu	1000	80	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Sub Telescaun	Mediu	1980	495	Nu	Nu	Telescaun	/90 zile
	Poiana stiol	Mediu	1600	70	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Bradet	Ușor	200	30	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
Șuior	Suior 1	Mediu	1500	306	Da	Da	Telescaun	/90 zile
	Suior 2	Mediu	1200	306	Nu	Dai	Telescaun	/90 zile
	Suior 3	Mediu	900	306	Nu	Nu	Telescaun	/90 zile
Cavnic – Roata	Roata 1	Mediu / Debutant	920	330	Nu	În curând	Teleschi	/100 zile
	Roata 2	Mediu / Debutant	1030	330	Nu	În curând	Teleschi	/100 zile

	Rainer 1	Avansat	800	190	Nu	În curând	Teleschi	/100 zile
	Rainer 2	Avansat	1000	190	Nu	În curând	Teleschi	/100 zile
	Partia albastra	Mediu / Debutant	2250	330	Nu	În curând	Teleschi	/100 zile
Cavnic – Icoana	Icoana 1	Mediu	700	152	Da	Nu	Teleschi	/90 zile
	Icoana 2	Mediu	750	150	Da	Nu	Teleschi	/90 zile
	Icoana 3	Debutant	150	12	Nu	Nu	Babylift	/90 zile
Izvoarele	Cora	Mediu	729	124	Nu	Nu	Teleschi bipost	/90 zile
	Brazi	Uşor	250	35	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Poiana soarelui	Uşor	365	50	Oui	Nu	Teleschi	/90 zile
Mogosa – moschi	Moschi	Mediu / Avansat	700	230	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
Baia Borsa – Pricop	Pricop	Mediu	400	85	Oui	Nu	Teleschi	/90 zile
Mogosa	Mogosa	Difcil	2200	535	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile

Tabelul 4 Stațiunile și părțile de schi din județului Maramureș

○ **Borșa**

Situată în nordul României, în județul Maramures, la poalele munților Rodnei și Maramures, la o altitudine de 850 m stațiunea este loc de plecare în traseele din Rezervatia Rodnei. Climatul general este temperat continental cu influențe de frig și umezeală din nord.

Complexul turistic Borsa, situat aproape de oraș, se bucură de un climat propice atât pentru tratament cât și pentru sporturile de iarnă.

Există multe rute de schi de diferite grade de dificultate și o trambulină naturală (110 m) unde se pot face sărituri cu schiurile. Instalațiile de urcare cuprind linia de telescaun care leagă stațiunea cu vârful Runcu Stiolului (1611 m).

Borsa este situată la 47°39' latitudine Nord și 24°39' longitudine Est. Altitudinea este în Valea Hotarului de 617 m, în centrul orașului de 673 m, și în complexul turistic, la Gura Fantanii de 823 m.

Relieful din regiunea **Borsa** este muntos, foarte accidentat, cu pante rapide și mari diferențe de nivel. Înălțimile acestei regiuni fac parte din trei forme muntoase: Munții Rodnei, Munții Maramuresului și Munții Tibau. Acești munți înconjoară o depresiune ca adevărate ziduri de apărare ai unei cetăți. Aici putem numi o ramură industrială foarte importantă a regiunii – exploatarea minieră din regiunea Baia Borsa.

Munții Rodnei se întind pe 40 km de la est la vest și au două vârfuri principale: Puzdrele (2188m) și Pietrosu (2303 m fiind cel mai înalt vârf din Carpatii Orientali).

Cel mai înalt vârf din Munții Maramuresului este Vârful Toroiaga (1929,9 m) la baza căruia se află cartierul Baile Borsa (care aparține de oraș).

La sud, orașul Borsa este mărginit de Munții Rodnei, cu vârful Pietrosul, vârful Negoiescul Mare și vârful Repezii. Vârful Pietrosul (2303 m) separă Borsa de județul Bistrita Nasaud. La est se află Carpatii Rasariteni. Borsa este despărțită de Bucovina, inclusiv de județul Suceava, de râul Tibou.



Figura 8 Stațiunea Borsa

La nord, dincolo de vârful Toroiaga, Borsa este despărțită de Ucraina, la N-V este despărțită de Viseu de Sus prin Valea Vaserului – Valea Raului , și de orașul Moisei prin Izvorul lui Dragos.

Pârțiile:

- Pricop (Baia Morsa) Grad de dificultate: mediu Lungime: 400 m Altitudinea startului: 800 m Altitudinea sosirii: 715 m
- Pârția Poiana Stiol. Grad de dificultate: mediu. Lungime: 1.980 m Altitudinea startului: 1.375 m. Altitudinea sosirii: 880 m
- Pârția Vf. Stiol. Grad de dificultate: mediu. Lungime: 730 m. Altitudinea startului: 1.540 m. Altitudinea sosirii: 1.370 m

■ Județul Gorj

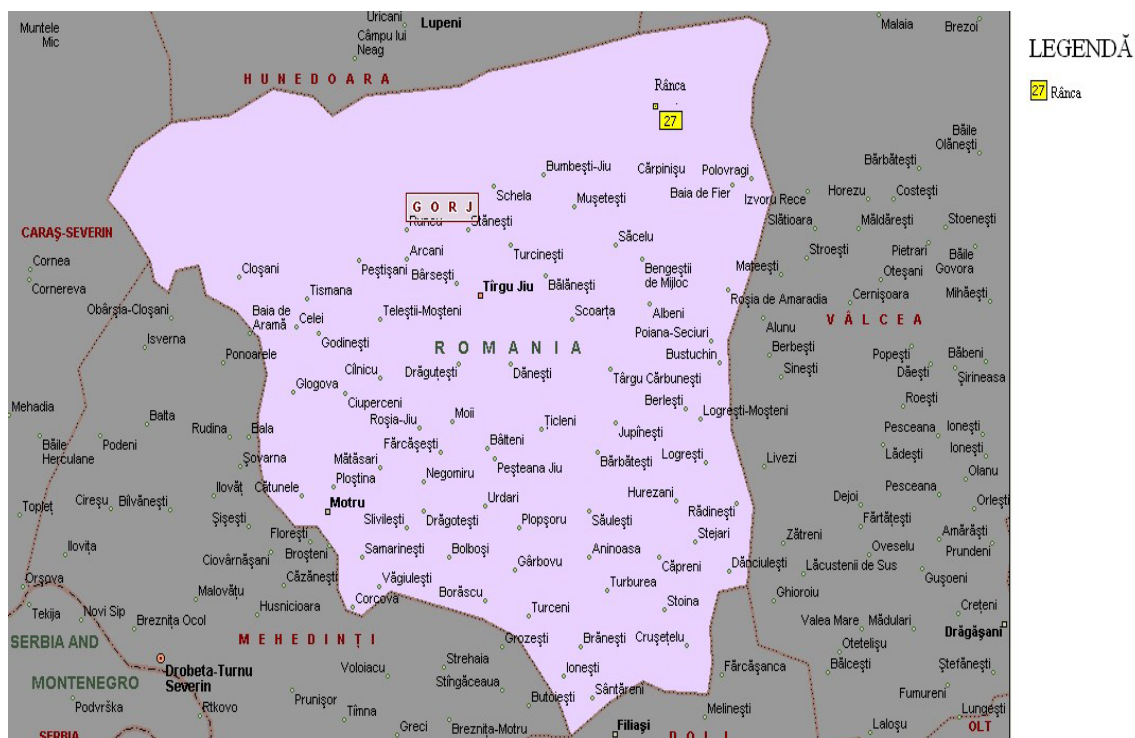


Figura 9 Harta județului Gorj cu stațiunile și pârtiile de schi

Pârtiile de schi din județul Gorj

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Râncea	Mediu	Mediu	550	100	Nu	Nu	Teleschi	/130 zile
	Ușor	Mediu	650	100	Da	Nu	Teleschi	/130 zile

Tabelul 5 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Gorj

○ Râncea

Stațiunea Râncea se află la o altitudine de 1600 m în Munții Parang, fiind considerată mândria locuitorilor din zona Olteniei din punct de vedere turistic. Climatul muntos păstrează zăpada din luna decembrie până în luna aprilie, chiar și în luna mai.

La Râncea există două pârtii. Una de nivel mediu și cealaltă pentru începători, ultima având o instalație de nocturnă.

Există un proiect pentru echiparea pârtiilor cu telescaun, însă acest lucru este dificil din cauza contestațiilor la desfășurarea vânzării la licitație.



Figura 10 Stațiunea Rânce

■ Județul Hunedoara

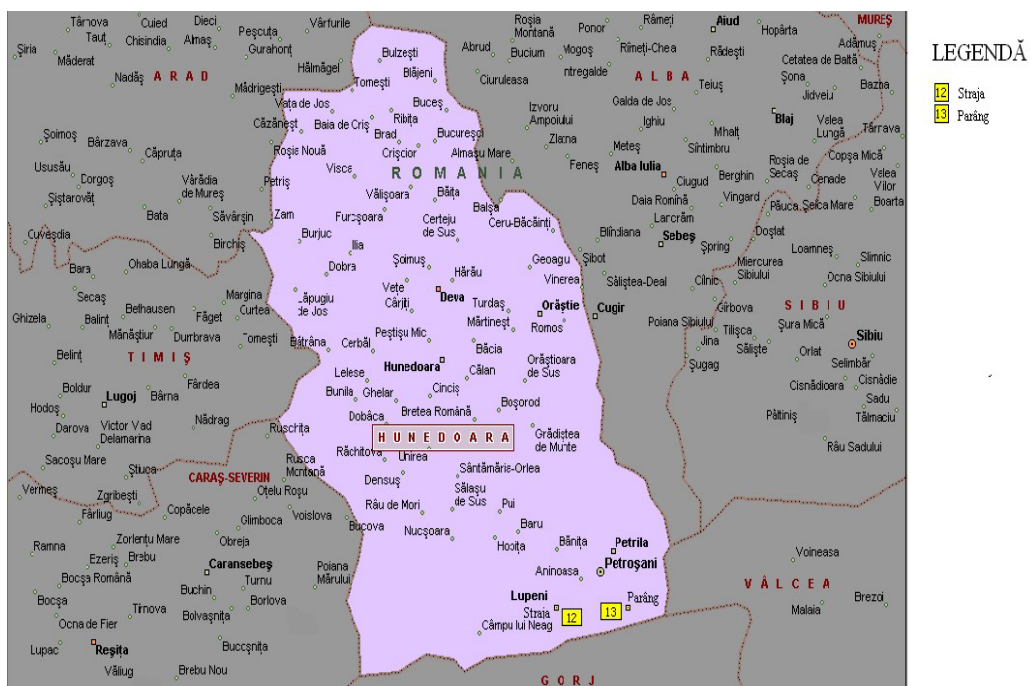


Figura 11 Harta județului Hunedoara cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și părțile de schi din județul Hunedoara

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Parang	Sub telescaun	Mediu	2460	610	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Spre saivane	Mediu	900	250	Da	Nu	Teleschi	/100 zile
	Euro parang	Mediu	600	205	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
	Sub telescaun 2	Ușor	360	100	Da	Nu	Teleschi	/100 zile
	Poiana	Ușor	250	100	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
Straja	Telescaun	Dificil	3200	590	Nu	Nu	Telescaun	/80 zile
	Lupului	Dificil	520	160	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Canal	Dificil	1400	280	Nu	Nu	Telescaun	/80 zile
	Platoul Constantinescu	Mediu	1740	230	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Mutu	Mediu	1270	150	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Sf Gheorghe	Mediu	700	145	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile

Tabelul 6 Stațiunile și părțile de schi din județul Hunedoara

■ Județul Harghita

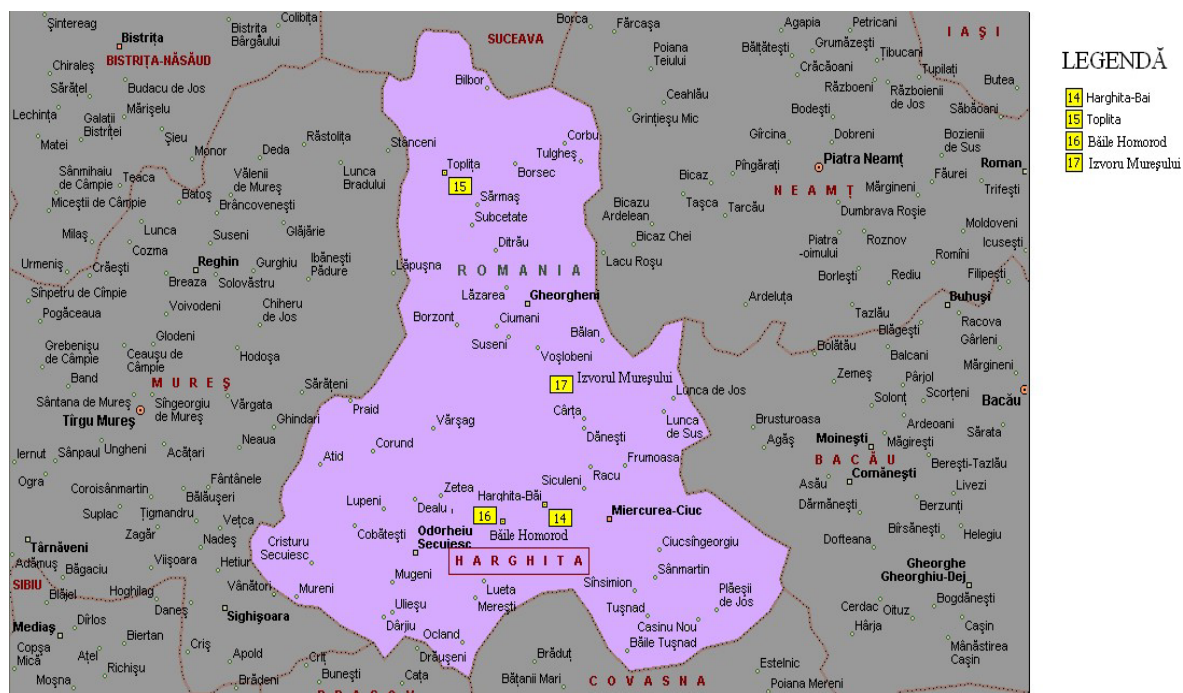


Figura 12 Harta județului Harghita cu stațiunile și părțile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul Harghita

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea a [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Harghita Bai	Miklos	Dificil	200	23	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Kosut	Dificil	630	41	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile
	Kosut 2	Mediu	800	68	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile
	Csipike	Mediu	400	30	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Tofalvi	Ușor	200	10	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile
	Ozon	Ușor	300	13	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Kosut 3	Ușor	1000	105	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile
Toplita	Magherus	Mediu	460	125	Da	Nu	Teleschi	/80 zile
	Bradul	Ușor	1000	125	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile
Baile Homorod	Lobogo	Ușor	400	60	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile
Izvorul Muresului	Izvorul Muresului	Ușor	620	100	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 7 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Harghita

■ Județul Caras – Severin

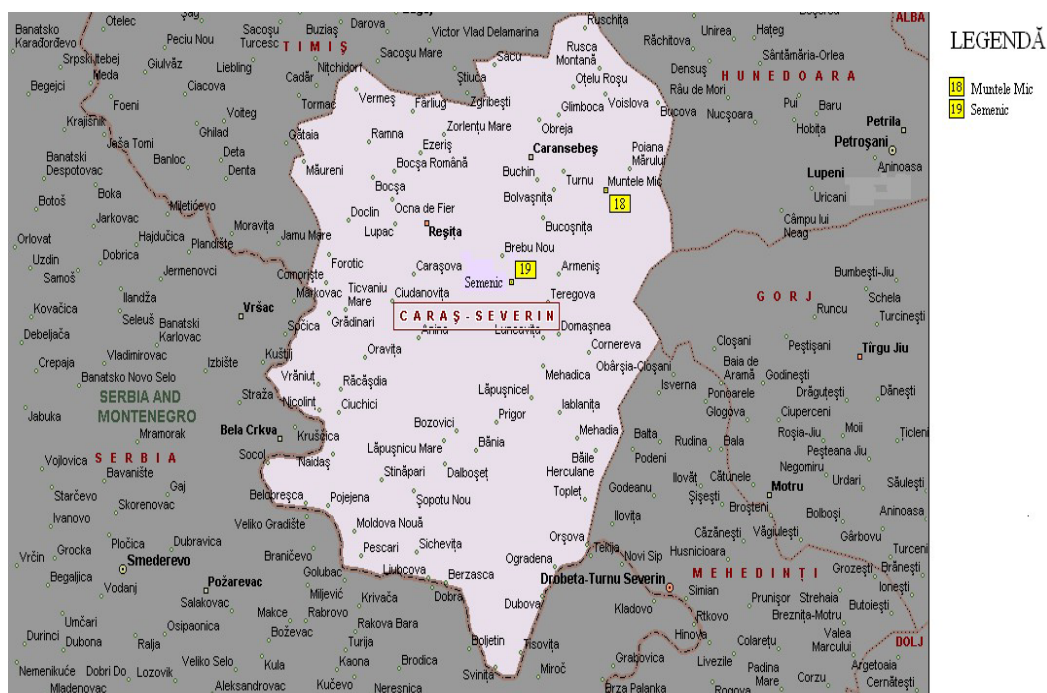


Figura 13 Harta județului Caras-Severin cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul Caras-Severin

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea a [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Semenic	Slalom urias	Mediu	1200	220	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Slalom	Mediu	520	180	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Crucea de Brazi	Mediu	750	160	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Goznuta	Mediu	700	180	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
	Semenic	Ușor	350	40	Nu	Nu	Teleschi	/90 zile
Muntele Mic	Sub Telescaun	Dificil	3300	700	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Nordica	Mediu	1200	260	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
	Valea Soarelui	Ușor	760	180	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 8 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Caras-Severin

■ Județul Suceava

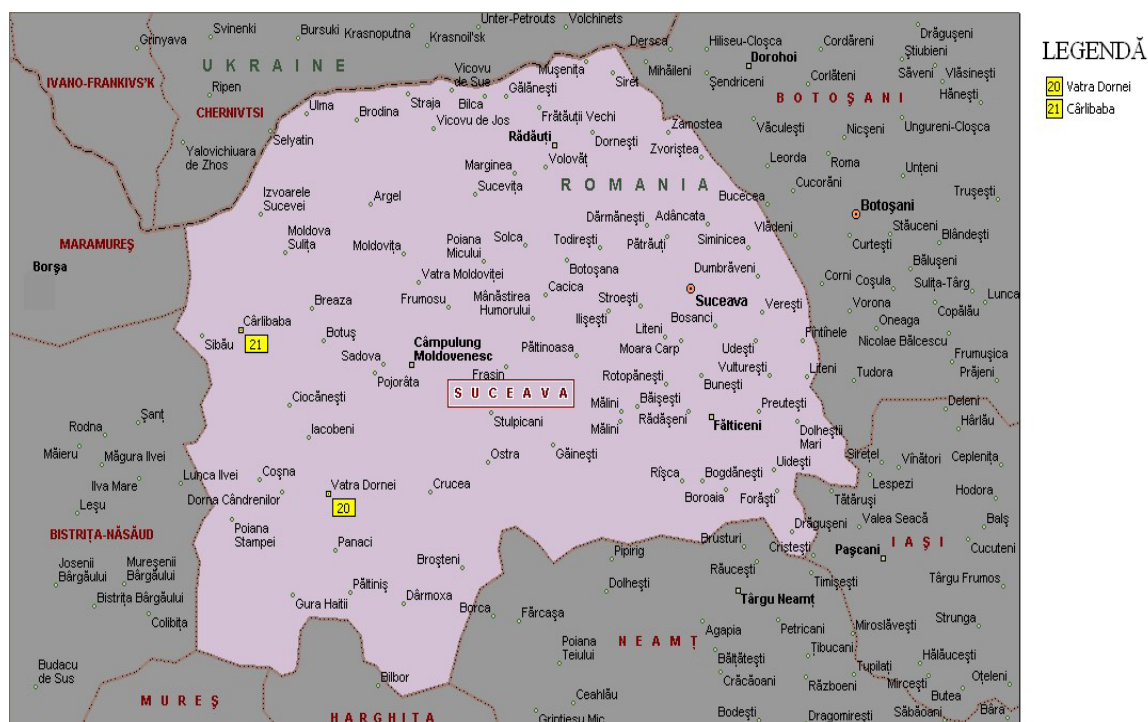


Figura 14 Harta județului Suceava cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul Suceava

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Vatra Dornei	Dealul negru	Mediu	3000	400	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Parc	Mediu	900	150	Da	Nu	Teleschi	/100 zile
	Poenita	Ușor	600	100	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
Carlibaba	Magura 1	Mediu	1008	207	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
	Magura 2	Mediu	535	125	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 9 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Suceava

■ Județul Sibiu

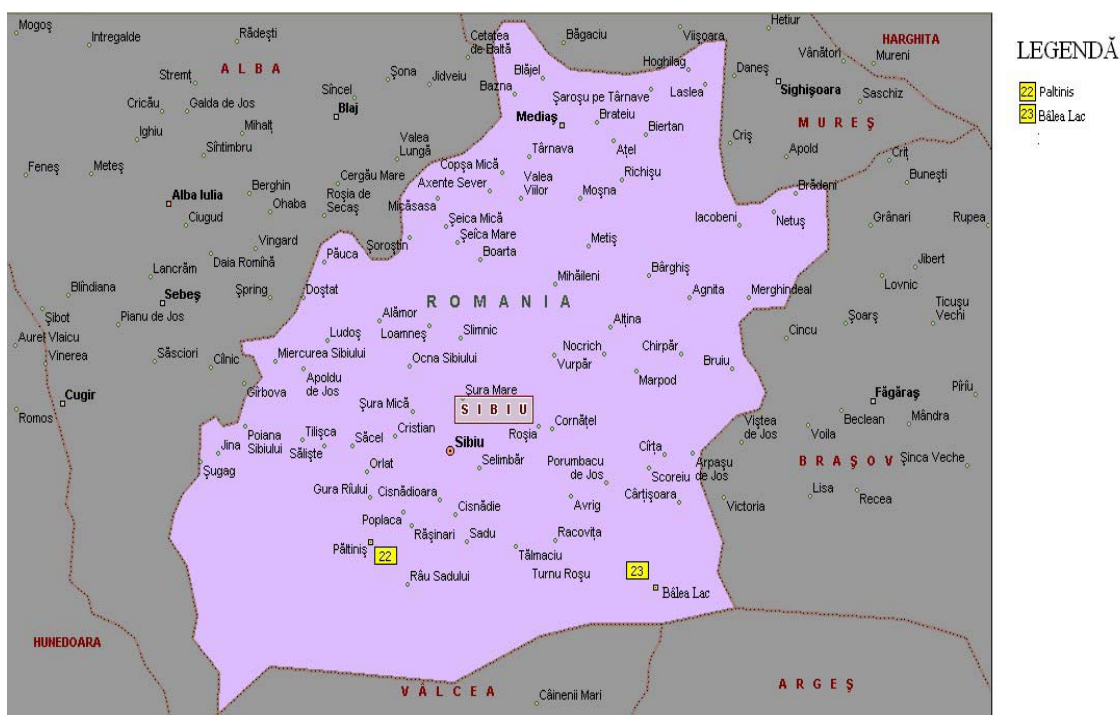


Figura 15 Harta județului Sibiu cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul Sibiu

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Balea lac	Curba de nivel-pilon2- drum auto-Balea cascada	Dificil	14 000	1000	Nu	Nu	Telecabină	/180 zile
	Pilonul 2-Scoc-Cascada-Balea Cascada	Dificil	3800	800	Nu	Nu	Telecabină	/180 zile
Paltinis	Oncesti	Mediu	1150	240	Da	Nu	Telescaun teleschi, baby-lift	/130 zile
	Daneasa	Mediu	450	135	Nu	Nu	Telescaun	/130 zile

Tabelul 10 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Sibiu

Județul Cluj-Napoca

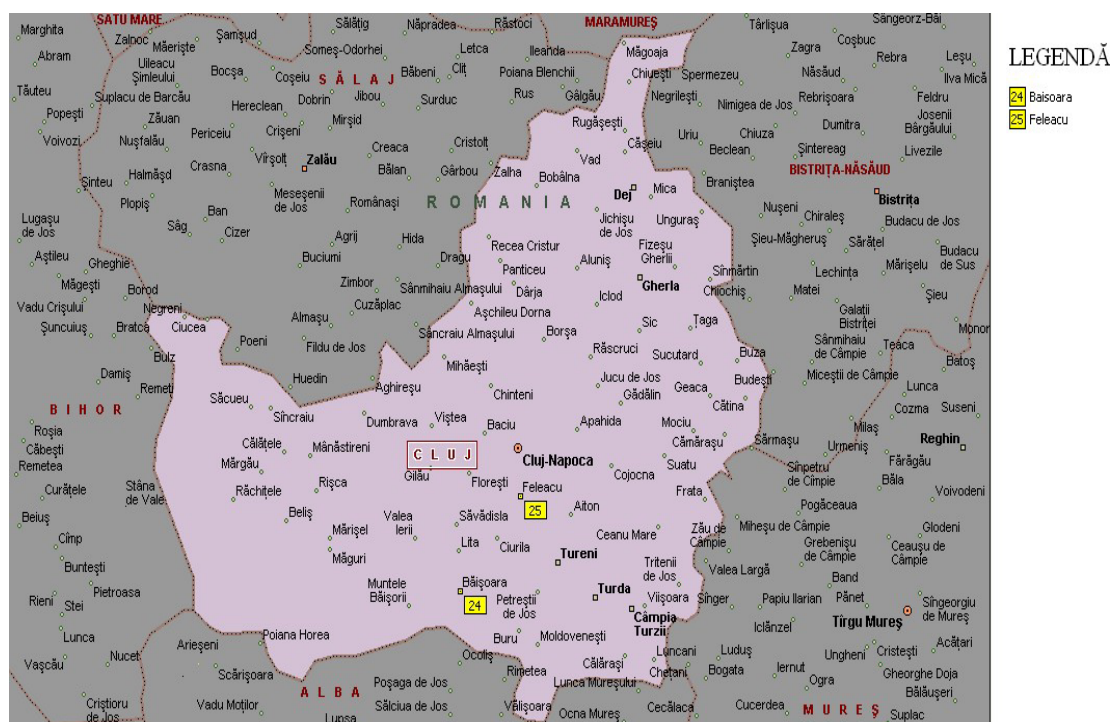


Figura 16 Harta județului Cluj-Napoca cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul Cluj-Napoca

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Baisoara	Partia mare	Mediu	1200	250	Da	Nu	Teleschi	/100 zile
	Slalom	Dificil	300	30	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile
Feleac	Feleac	Ușor	765	98	Da	Da	Teleschi	/80 zile

Tabelul 11 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Cluj-Napoca

■ Județul Alba

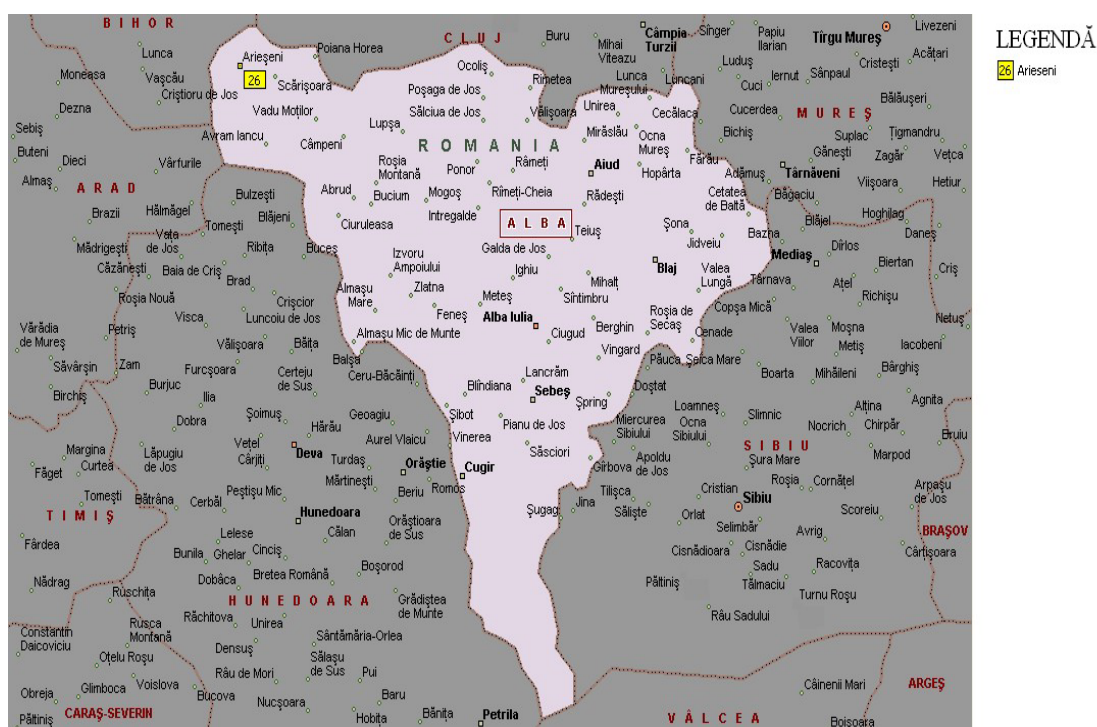


Figura 17 Harta județului Alba cu stațiunile și pârtiile de schi

Stațiunile și pârtiile de schi din județul Alba

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Arișeni	Vartop 1	Mediu	1000	240	Da	Nu	Teleschi	/100 zile
	Vartop 2	Ușor	420	100	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 12 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Alba

■ Județul Mureș

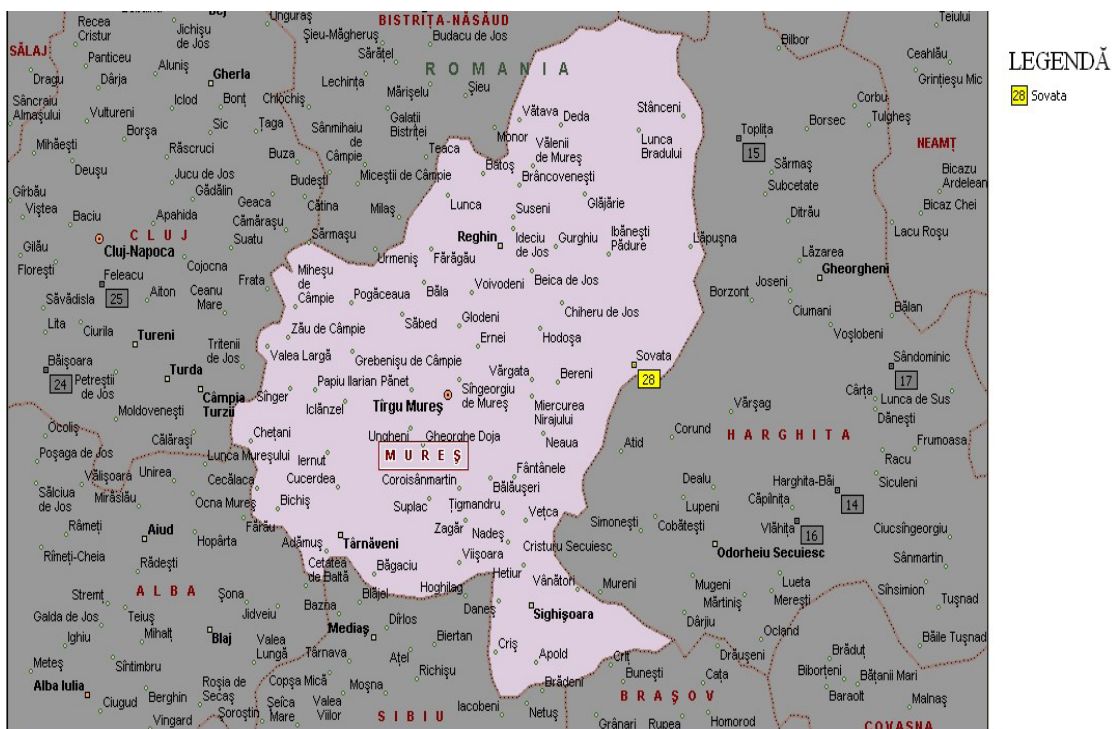


Figura 18 Harta județului Mureș cu stațiunile și pârtiile de schi

Pârtiile de schi din județul Mureș

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Sovata	Alunis	Mediu	1100	350	Nu	Nu	Telescaun	/100 zile
	Alunis debutant	Ușor	300	30	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 13 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Mureș

- Județul Neamț

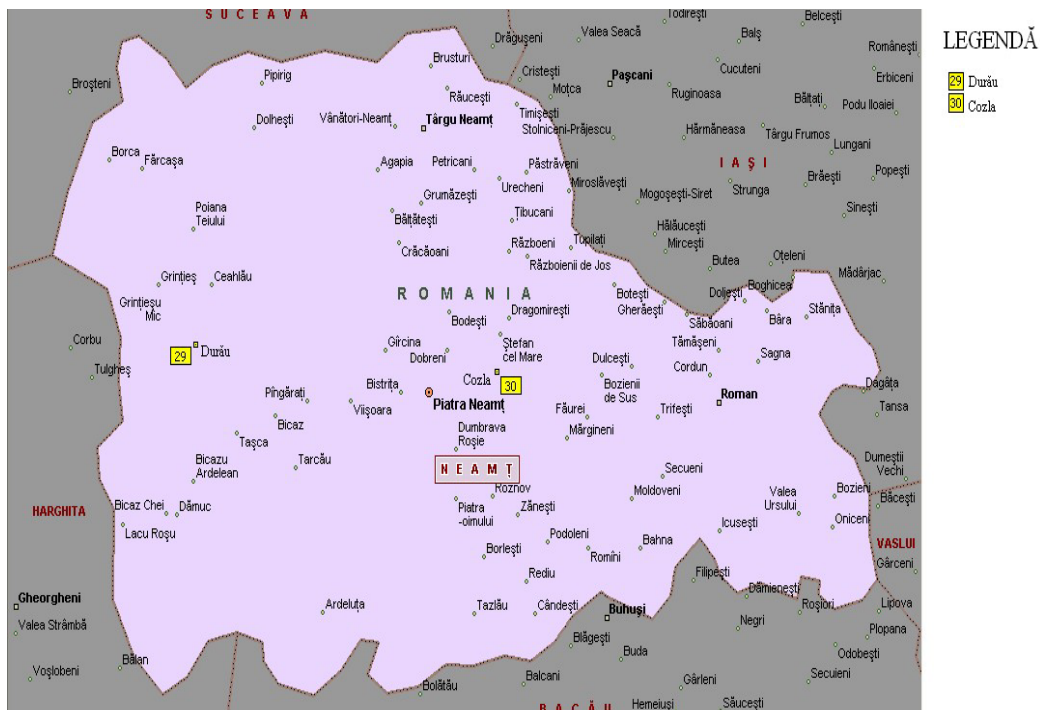


Figura 19 Harta județului Neamț cu stațiunile și pârtiile de schi

Pârtiile de schi din județul Neamț

Numele stațiunii	Pârția	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Cozla	Cozla	Mediu	2200	270	Da	Da	Telescaun Telegondolă	/80 zile
Durau	Poiana soarelui	Ușor	350	35	Nu	Nu	Teleschi	/80 zile

Tabelul 14 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Neamț

- Județul Bihor

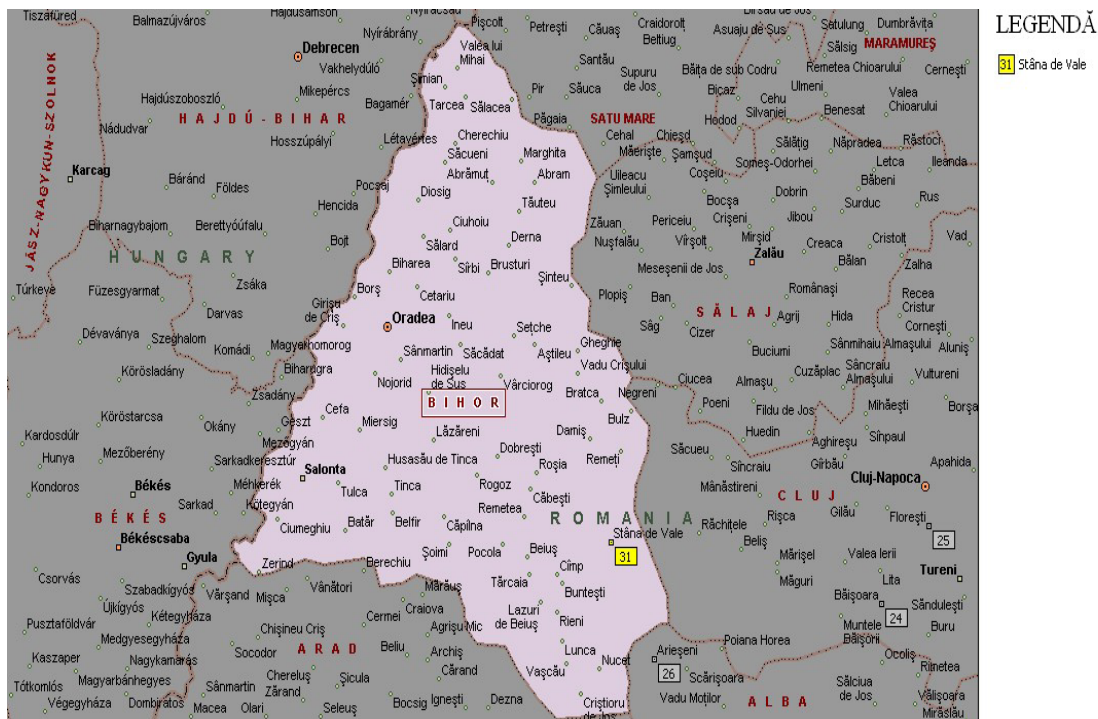


Figura 20 Harta județului Bihor cu stațiunile și pârtiile de schi

Pârtiile de schi din județul Bihor

Numele stațiunii	Pârți a	Grad de dificultate	Lungimea [m]	Diferența de nivel [m]	Instalații nocturne	Zăpadă de cultură	Instalații mecanice	Nr. de zile de schi/an
Stana de vale	Stana de vale	Ușor	550	80	Nu	Nu	Teleschi	/100 zile

Tabelul 15 Stațiunile și pârtiile de schi din județul Bihor

6.1.4. Lungimea cumulată a pârtiilor

Lungimea cumulată a pârtiilor de schi din România este de **105 088 m**, care sunt distribuite pe județe după cum urmează:

Nr. Crt.	Județ	Nr. Pârții	Clasament
1.	Maramures	22	1
2.	Brasov	19	2
3.	Prahova	16	3
4.	Hunedoara	12	4
5.	Harghita	11	5
6.	Caras-Severin	8	6
7.	Suceava	5	7
8.	Sibiu	4	8
9.	Cluj-Napoca	3	9

10.	Alba	2	10-13
11.	Gorj	2	10-13
12.	Mures	2	10-13
13.	Neamt	2	10-13
14.	Bihor	1	14
Total		109	

Tabelul 16 Numărul pârtiilor de schi / județe

6.1.5. Numărul mijloacelor mecanice de transport pe cablu

Mijlocele mecanice de transport pe cablu în cele cinci stațiuni alese de noi pentru acest studiu sunt următoarele:

Numele stațiunii	Teleferic	Telescaun	Teleschi	Urcare
Poiana Brasov	2	1	5	-
Predeal	-	1	1	-
Sinaia	3	2	1	
Borsa	-	1	2	1
Ranca	-	-	2	-
Total	5	5	11	1

Tabelul 17 Numărul mijloacelor mecanice de transport pe cablu în cele cinci stațiuni

6.1.6. Durata sezonului de schi

Durata sezonului de schi durează între 80 și 180 de zile de schi/an. Majoritatea stațiunilor au între 90 și 130 de zile de schi/an, în stațiunea Bâlea Lac, care este situată la o altitudine de 2034m, se poate schia 180 de zile/an.

În cele cinci stațiuni alese de noi în acest studiu, sezonul de schi durează după cum urmează:

- Poiana Brasov 130 de zile de schi/an
- Predeal 100 de zile de schi/an
- Sinaia 130 de zile de schi/an
- Borsa 90 de zile de schi/an
- Ranca 130 de zile de schi/an.

6.1.7. Structura turiștilor

Se apreciază că **structura turistilor** sositi iarna într-o statiune montană se prezintă astfel :

- Neschiori 20%
- Schiori de plimbare (de tură) 5%
- Schiori de scoli de schi 15%
- Schiori alpini 60%, dintre care :
 - 10% foarte buni
 - 30% buni
 - 30% avansati
 - 30% începători

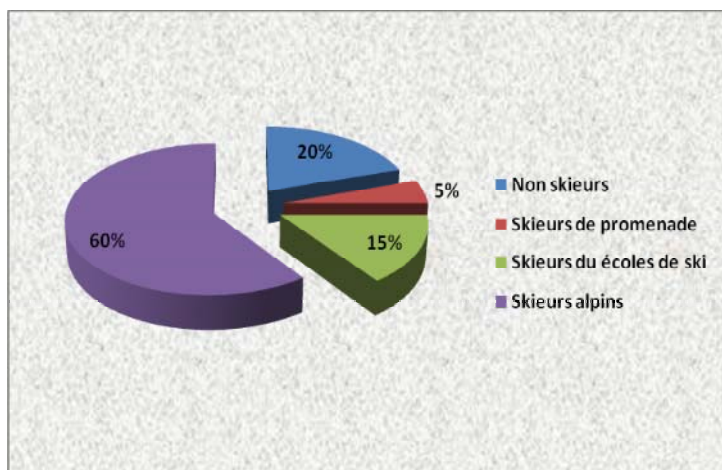


Figure 21 Grafic cu structura turiștilor într-o stațiune turistică montană

6.2. Dimensiunea economică a practicării schiului

6.2.1. Cifre de afaceri direct legate de mijloacele mecanice de transport pe cablu

Cifrele de afaceri prezentate sunt cu privire la mijloacele mecanice de transport pe cablu din patru județe importante din țara noastră, unde se află cele cinci stațiuni alese pentru studiul nostru:

- Județul Brașov cu stațiunea Poiana Brașov, cea mai modernă și cea mai solicitată stațiune din țara noastră. Aici funcționează societățile comerciale ANA TELEFERIC SA, care acoperă Brașovul, și TELEFERICUL SRL, cu activitate în Bran și Sacele.
- Județul Prahova cu stațiunile, Azuga, Busteni, Sinaia, la care se adaugă Predealul unde funcționează TELEFERIC PRAHOVA SA ;
- Județul Maramures cu stațiunea Borsa, și societatea comercială LORIGEM SRL ;
- Județul Gorj, cu stațiunea Ranca, și societatea comercială CTM Ranca SRL.

FIRMA INDICATORI	ANA TELEFERIC S.A	TELEFERICUL S.R.L	TELEFERIC PRAHOVA S.A	LORIGEM SRL MARAMURES	CTM RANCA SRL
Stațiune	Poiana Brasov	Brasov Bran Sacele	Predeal Azuga Busteni Sinaia	Borsa	Ranca
Județ	Brasov	Brasov	Prahova	Maramures	Gorj
Capital subscris și vărsat (RON)	4,454,384	3,000	603,073	200	200
Cifra de afaceri (RON)	8,368,049	79,203	13,710,988	49,894	294,864
Rezultat net (RON)	493,158	2,222	1,127,469	0	45,504
Angajați	63	3	107	1	4

Tabel 18 Indicatorii echilibrului economic în 2008 în principalele firme de instalații pe cablu din județele Brasov, Prahova, Maramures și Gorj

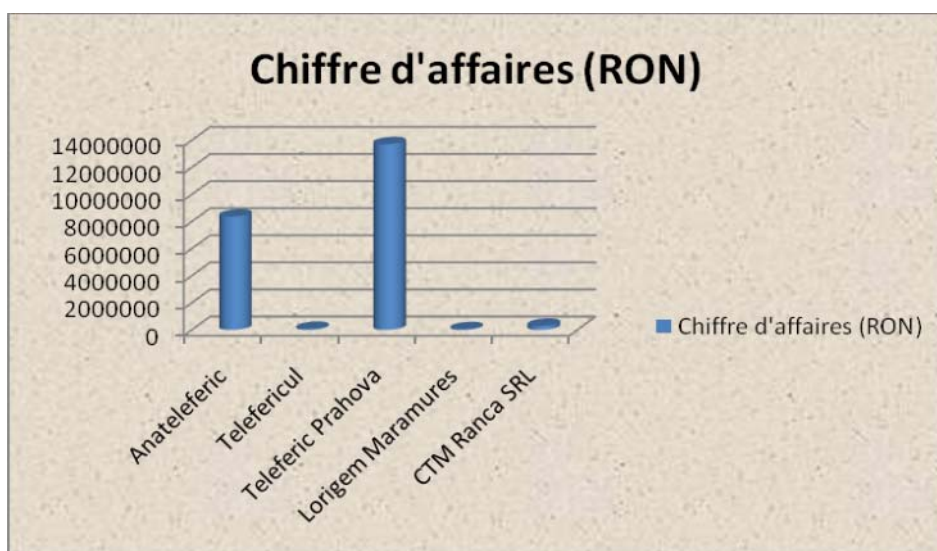


Figura 22 Grafic cu cifrele de afaceri ale societăților de transport pe cablu din județele Brasov, Prahova, Maramures și Gorj

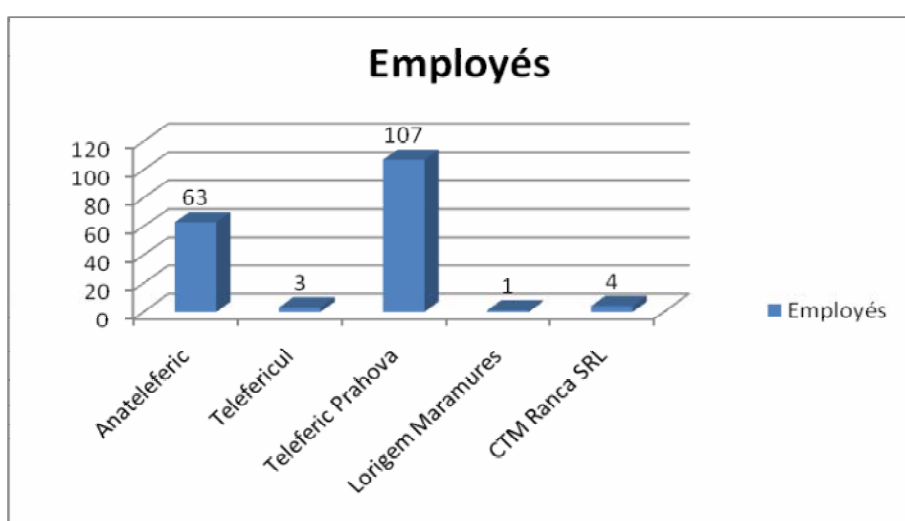


Figura 23 Grafic cu angajații firmelor de transport pe cablu din județele Brasov, Prahova, Maramures și Gorj

În tabelul și în graficele de mai sus, se poate observa că în anul 2008 :

- Teleferic Prahova SA, cu un număr de 107 angajați, a avut o cifră de afaceri de aproape 14 milioane lei.
- Firma ANA TELEFERIC SA, cu un număr de 63 angajați, a avut o cifră de afaceri de aproape 8,3 milioane lei.
- Telefericul SRL, cu 3 angajați, Lorigem Maramures cu 1 angajat, și CTM Ranca SRL cu 4 angajați, sunt departe de primele două și au o cifră de afaceri de 80.000 lei, 50.000 lei respectiv 300000 lei.

6.2.2. Cifra de afaceri indusă asupra activităților conexe

În raport cu potențialul existent în România și în comparație cu celelalte țări central- sau vest-europene, există performanțe modeste în ce privește economia în turism.

Nu există o bază de date exactă și structurată în funcție de sezon, stațiuni montane și altele, și mai puțin în ce privește turiștii schiori. Se știe că hotelurile au o parte de 62% din numărul total de clienți. Scăderea numărului de turiști români în unitățile de cazare gestionate în regim public a fost motivul pentru orientarea către unitățile de cazare cu un sistem de exploatare privat.

Traficul turistic în stațiunile montane

Stațiunea montană este localitatea sau o parte dintr-o localitate care are un mediu muntos pitoresc, care nu este poluată de factori naturali, dar și care are structuri turistice și instalații specifice (pârții de schi, transport pe cablu) care punctează produsul turistic de tip munte.

Evoluția sosirii turiștilor români și străini între 2001 și 2008 este următoarea:

Anul	2001	2003	2006	2008
Stațiuni montane				
Turiști români	662 088	649 762	786 241	893 065
Turiști străini	87 903	98 068	96 605	105 403
Total turiști	749 991	747 830	882 846	998 468

Tabel 19 Sosirea în stațiunile montane a turiștilor români și străini între 2001-2008

Sursa: Institutul Național de Statistică (prelucrarea datelor)

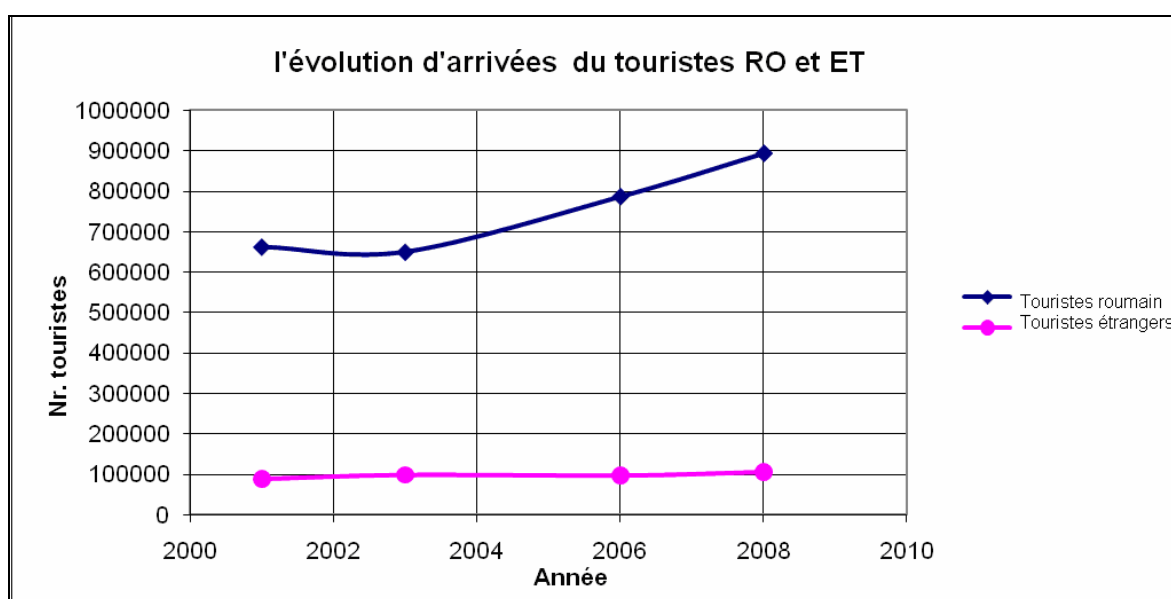


Figura 24 Evoluția sosirii turiștilor români (RO) și străini (ET), între 2001 – 2008

Numărul total de turiști români (RO) și străini (ET), în 2008, față de 2001 a crescut cu circa 250.000 de turiști, din care creșterea numărului de turiști români (RO) este de aproximativ 230.000, în timp ce creșterea numărului de turiști străini (ET) este de aproape 20.000.

După un scurt regres al sosirii turiștilor înregistrat între anii 2001-2003, numărul total, și pe categorii, români și străini, a crescut în 2008.

Evoluția numărului de structuri și capacități de cazare

Baza activităților unei stațiuni turistice o reprezintă serviciile de cazare, de alimentație, de recreere, de transport, care se află într-o foarte strânsă legătură cu funcțiile economice, sociale, juridice și politice, dar și culturale ale acestor activități. Calitatea serviciilor, modul în care acestea corespund cererilor turiștilor, condiționează fluxul de turiști în ce privește structura și dimensiunea.

Până la nivelul anului 2001, capacitatea de cazare în stațiunile montane reprezintă 11,5 % din capacitatea totală de cazare.

Între 1999 - 2001, numărul unităților de cazare în stațiunile montane a cunoscut o scădere sensibilă. Astfel, în 2001, numărul lor a scăzut cu 7,9% față de 1999. Acest fapt este rezultatul retrocedării imobilelor proprietarilor și trecerii la un sistem de exploatare individual.

În această perioadă:

- 10,5 % din cei care trec prin România sunt înregistrați în stațiunile montane, din care 9,1% reprezintă turiștii străini. Românii reprezintă 80,2 % din numărul de turiști sosiți în stațiuni și aproape 87,3% din numărul de persoane care trec.
- S-a înregistrat o scădere cu 4,4 % a numărului de structuri de primire în 1989 și o creștere cu 3,9% în 1990;
- Scăderea capacității de cazare cu 34,9 % în 1989 și cu 22,7% în 1990;
- Scăderea cu 36,1 % a capacității de cazare funcțională, superioară celei fizice, fapt se înseamnă o mică creștere a capacității de funcționare sezonieră;

Între 2001-2008, situația intrării turiștilor în structuri și capacitățile de cazare este următoarea:

Indicator	2001	2003	2006	2008
Turiști români	1 801 665	1 659 457	1 827 545	1 997 729
Turiști străini	212 525	216 769	234 502	248 027
Total turiști	2 014 190	1 876 226	2 062 047	2 245 756

Tabelul 20 Noaptele petrecute la hotel de turiștii români și străini între 2001-2008

Sursa: Institutul Național de Statistică (prelucrarea datelor)

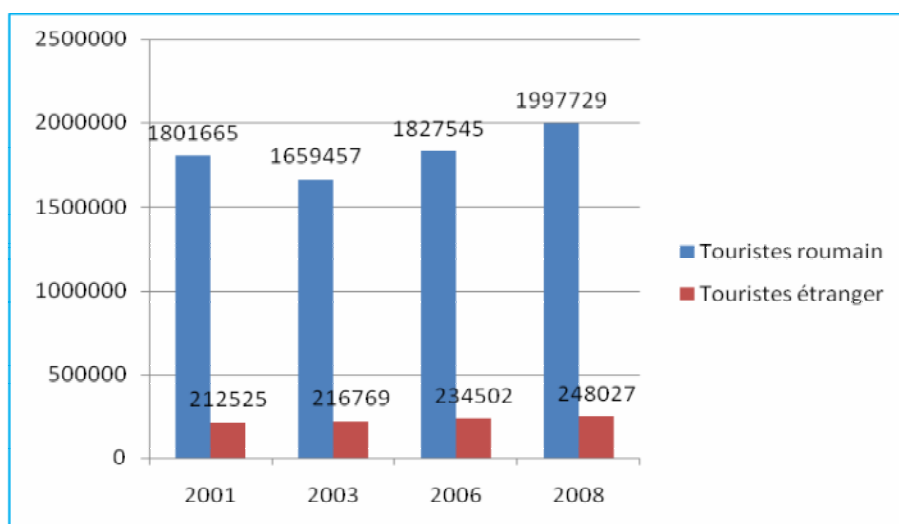


Figura 25 Evoluția nopților petrecute la hotel de turiștii români și străini între 2001-2008

Noaptele petrecute la hotel de turiști în cele 4 județe alese în studiul nostru:

Indicator	1990	2001	2003	2006	2008
Maramures	698957	216283	190700	211229	215909
Brasov	2358760	884646	823295	1054922	1279594
Prahova	2140213	857273	831361	966079	1017187
Gorj	358537	103277	83648	98094	119731

Tabelul 21 Evoluția nopților petrecute la hotel de turiști între 1990 – 2008, pe județe

Sursa: Institutul Național de Statistică (prelucrarea datelor)

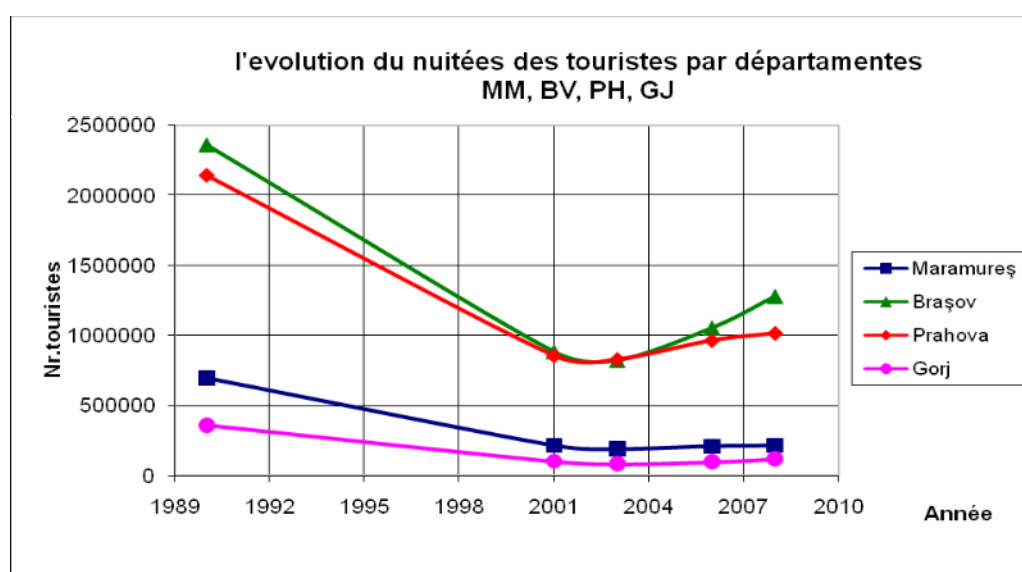


Figura 26 Grafic cu evoluția nopților petrecute la hotel de turiști, pe județe MM, BV, PH, GJ, între 1990 – 2008

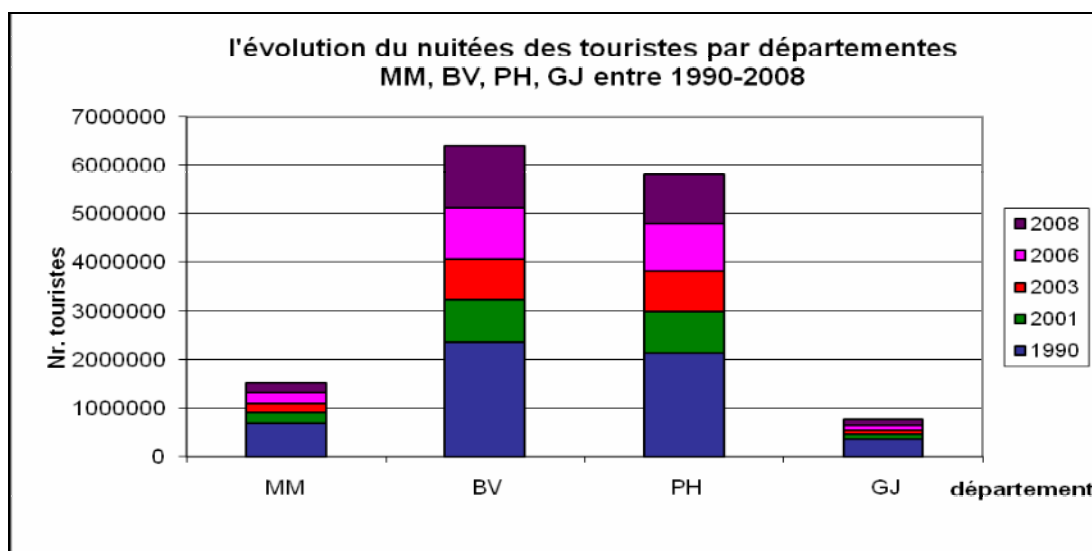


Figura 27 Grafic cu evoluția nopților petrecute la hotel de turiști, pe județe MM, BV, PH, GJ, între 1990 – 2008

Capacitatea de cazare între 2001-2008 :

- în 2008, numărul turiștilor, români și străini, înregistrați în structurile de primire, a atins numărul de 2,245 milioane de persoane, față de 2,014 milioane în 2001 ;
- numărul nopților petrecute la hotel de turiștii români a crescut cu 196.000 în 2008 față de 2001 ;
- numărul nopților petrecute la hotel de turiștii străini a crescut cu 36.000 în 2008 față de 2001 ;
- După un scurt regres al nopților petrecute la hotel de turiștii români și străini înregistrat între 2001-2003, numărul total, și pe categorii, a revenit în 2008, și chiar l-a întrecut pe primul, cel puțin.

Studiu de caz

Studiile realizate în proiectul "Superschi în Carpați", între 2003-2006, în două stațiuni turistice **din județul Alba**, fără pârtii de schi, relevă faptul că:

- Numărul turiștilor care vizitează stațiunile este din ce în ce mai mare, cu un ritm anual de creștere de 11,4%;
- Noapțile petrecute în stațiuni de către turiști au scăzut de la 3,66 la 3,02 ; cele mai frecvente sunt între 15 iunie -15 septembrie și în timpul sărbătorilor de iarnă și sunt acoperite în special de taberele de vacanță pentru elevi.

Datorită amplasării favorabile, în centrul țării, aproape de importante locuri naturale, parcuri naționale și zone cu numeroase monumente istorice, dar și datorită potențialului turistic deosebit, s-a prevăzut punerea în practică a programelor de dezvoltare a turismului, care conține realizarea unei stațiuni montane pentru practicarea sporturilor de iarnă până în 2010.

Prin punerea în practică a acestor programe se așteaptă recuperarea resurselor naturale pentru turismul montan, sporturile de iarnă, și creșterea economică a întregii zone.

Astfel, turismul montan și practicarea sporturilor de iarnă reprezintă o alternativă economică pentru o regiune declarată defavorizată între 1999-2000.

S-a prevăzut amenajarea în această regiune a 15,12 km de pârtie de schi, cu un total de 10,82 km pârtii ușoare și 4,3 km pârtii medii. Ele vor fi plasate în zona alpină în proporție de 70% și vor fi echipate cu 2 instalații de transport pe cablu de tip telecabină și un telescaun. Au fost prevăzute de asemenea vehicule de linie, mașini pentru bățătorirea zăpezii, garaje, locuri pentru serviciul SALVAMONT.

6.2.3. Partea cifrei de afaceri totală (cifră de afaceri directă + cifră de afaceri indirectă) asupra PIB-ului

Analiza situației turismului montan

Activitatea turistică ia forme diferite și are numeroase implicații pentru natura umană. Dacă efectele sale economice directe sunt în general subliniate, cuantificarea și evaluarea lor rămân extrem de dificile.

În literatura specifică, printre informațiile care atestă locul turismului montan în economia locală și regională există împărțirea PIB-ului. Printre ramurile care profită cel mai mult de turismul montan putem menționa construcțiile, producerea materialelor sportive și dezvoltarea căilor de acces către regiunile montane.

Considerăm că numărul de paturi în unitățile de cazare va crește, indexul de dotare a stațiuni face referire la dotarea domeniului schiabil cu un teleferic, în raport cu numărul de paturi. Va fi de asemenea necesară construirea de locuri cu alte destinații: staționare, trafic, comerț, recreere, activități sportive.

Studiu de caz « Poiana Brasov »

În ce privește activitatea turistică din **Poiana Brasov**, aceasta a crescut iarna prin practicarea sporturilor de iarnă, în special schiul alpin. În sezoanele cu puțină zăpadă, turismul stațiunii scade cu până 30 - 40%.

Cifrele de afaceri indirecte (industria hotelieră, comerțul, transportul) din Poiana Brasov urcă la 30-32 mil. € iarna.

PIB-ul total al stațiunii Poiana Brasov urcă la aproximativ 80 milioane €/an. Rezultă un procent de 35-40% cifră de afaceri obținută de activitățile sportive în timpul sezonului de iarnă.

Deoarece nu există o evidență clară a sosirilor turiștilor în zonele montane, este dificil să facem o analiză exactă a cifrelor economice ale activităților hoteliere, ale comerțului și ale transportului în aceste stațiuni.

6.3. Dimensiunea socio-economică a practicării schiului

6.3.1. Numărul ocupațiilor în societățile de transport pe cablu

Ocupațiile permanente în societățile de transport pe cablu în cele cinci județe selecționate (cele mai reprezentative din țară) sunt cele prezentate în tabelul 17, adică:

- ANATELEFERIC - 63 angajați
- TELEFERICUL SRL - 3 angajați
- TELEFERIC PRAHOVA SA - 107 angajați
- LORIGEM SRL MARAMURES - 1 angajat
- CTM RANCA SRL - 4 angajați

6.3.2. Numărul de ocupații induse (activități conexe precum cea hotelieră, etc.)

Rata de angajare în stațiunile montane este de 21,9 % în 2002, iar gradul de folosire a capacității de cazare funcționale în hoteluri este de 34,8 %. Durata medie a sejurului este de 2,6 zile.

7

Prezentarea activităților sportive

7.1. Tipuri de activități sportive practicate pe pârtii (evoluția în practicarea schiului, în așteptările clienților)

Cererea pentru turismul montan a crescut peste tot în lume, inclusiv în România. La începutul secolului al XX-lea, clientela pentru turismul montan prefera muntele în special pentru a se odihni, pentru a beneficia de tratament medical, și chiar ca rezultat a unei anumite curiozități.

Către sfârșitul secolului al XX-lea, există o creștere spectaculoasă a numărului de amatori ai sporturilor de iarnă iar practicarea acestor sporturi a devenit motivația de bază a traficului de turiști în sezonul de iarnă,

Intensitatea motivațiilor turiștilor pentru turismul montan, potrivit anchetelor făcute în majoritatea stațiunilor din Europa de către Institutul de studii referitoare la amenajarea muntelui în Franța, este dată de următoarele preferințe:

În sezonul de iarnă:

- 80% practicarea schiului
- 60% patinaj
- 4% săniuță, bob
- 10% plimbări, alpinism

În sezonul de vară:

- 65% plimbări
- 25% alpinism
- 10% practicarea diverselor sporturi de vară.

Activitățile sportive practicate pe domeniul schiabil din România sunt:

- Schi alpin
- Schi fond
- Biatlon
- Schi alpinism
- Snow-board
- Schi randonné
- Săniuță
- Plimbări cu ATV-ul
- Zbor cu parapanta

7.2. Tipuri de spații pe care se practică aceste activități

Activitățile sportive se desfășoară pe domeniul schiabil, pe pârtiile amenajate, protejate și omologate de Ministerul Turismului, dar și pe „pârtii sălbatice”, în special pentru amatorii sporturilor extreme.

7.2.1. Definirea spațiilor pe care se practică activitățile sportive

Domeniul schiabil este definit ca o suprafață înzăpezită natural sau artificial, accesibilă publicului și amenajată în mod specific, care cuprinde pârtii de schi și instalații mecanice de transport pe cablu.

Conform legii 263/2001 (anexa 1):

- *Domeniul pentru schi* este terenul care oferă condițiile adecvate practicării schiului ca agrement;
- *Pârtia de schi pentru agrement* este partea din domeniul schiabil special amenajată care este destinată practicării schiului de agrement în condiții de siguranță pentru schiori;
- *Traseul de schi* este partea din domeniul schiabil special amenajată, care face legătura cu pârtiile de schi;
- *Administratorul pârtiilor și/sau al traseelor de schi de agrement* – persoana juridică sau fizică autorizată care le exploatează și le întreține pentru a le face propice schiului de agrement.

În prezent, domeniile schiabile cunosc o adevărată creștere: în 2008, 20 de domenii au fost aprobate.

Principala dispoziție legislativă în vigoare cu privire la domeniul schiabil este legată de scutirea autorităților publice locale de la plata taxei de defrișare având drept scop dezvoltarea domeniului schiabil conform articolului 4 din Legea 526/2003, (anexa 2).

Partea a 2-a

8

ORGANIZAREA FUNCȚIEI DE AMENAJARE ȘI DE EXPLOATARE A PÂRȚIILOR

8.1. Identificarea cadrului de reglementare referitor la domeniul schiabil

În România există în prezent un cadru legislativ pentru amenajarea, aprobarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și a itinerarelor de schi, mai exact Hotărârea Guvernului României nr. 263/2001, anexa 1, care stipulează următoarele:

- pentru a proteja turiștii și practicarea ***schiiului de plăcere în condiții de siguranță*** pentru turiști, pârtiile și itinerarele de schi de plăcere ar putea fi folosite doar ***după autorizarea acestora***.
- ***Siguranța*** schiorilor pe pârtii și pe itinerare de schi autorizate este în sarcina ***administratorului***;
- ***Autorizarea pârtiilor*** de schi de plăcere o face o comisie formată din reprezentanți ai ***Ministerului Turismului*** și ai consiliilor județene, consultându-se cu reprezentanții asociațiilor profesionale și ai consiliului local în a cărui rază de acțiune se află pârtia sau itinerarul de schi.

Potrivit acestui act legislativ, faptele următoare constituie contravenții:

- **Funcționarea itinerarelor** pentru schiatul de plăcere fără autorizație,
- **Omiterea, totală sau parțială, a măsurilor de interdicție** și accesul turiștilor pe itinerare de schi în caz de ceață, furtună de zăpadă sau în cazul de pericol de **declanșare de avalanșe**, cât și în caz de utilizare pentru antrenamente competiției sportive;
- Efectuarea de lucrări pe rute de schi de plăcere autorizate, altele decât cele prevăzute în studiile și proiectele montane autorizate;
- **Pășunatul pentru o folosire parțială** a pârtiilor de schi pentru activități autorizate;
- **defectuoasă asigurare a locurilor pentru salvarea** pe pârtiile de schi de plăcere autorizate.

Sunt prevăzute măsuri viitoare pentru îmbunătățirea amenajării, aprobării, întreținerii și exploatarei pârtiilor și itinerarelor de schi în Legea 526/2003, anexa 2, (completată de Ordonanța 3/2008, anexa 3), care poartă de asemenea numele de Program Național de Dezvoltare a Turismului Montan sau „Super-schi în Carpați”.

Această lege prevede:

- realizarea unui studiu integrat referitor la dezvoltarea turismului montan pentru practicarea schiului și a altor sporturi de iarnă;
- stabilirea terenurilor care vor fi incluse pentru elaborarea planului de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele incluse în program;

- amenajarea, dezvoltarea pentru reabilitarea infrastructurii generale: cale de acces, alimentare cu apă, gaz, electricitate, canalizare, stații de pompare, stații de epurare a apelor reziduale, parcări, drumuri forestiere și alte utilități;
- amenajarea, dezvoltarea și reabilitarea pârtiilor de schi, cu instalațiile pe cablu aferente, instalații și echipamente pentru fabricarea zăpezii de cultură și de întreținere a pârtiilor și instalații pentru iluminatul pârtiilor de schi;
- amenajarea, dezvoltarea și reabilitarea pârtiilor de schi destinate practicării altor sporturi de iarnă: biatlon, bob, săniuță, sărituri de la trambulină, patinaj, și echiparea acestora cu instalații și echipamente adecvate;
- construirea, dezvoltarea sau reabilitarea structurilor de cazare turistică.

Deoarece se consideră că acest concept de siguranță a turistului în mijloacele de transport pe cablu cât și pe pârtile de schi este indispensabil, este absolut necesar și important să se aplice normele prevăzute de Hotărârea Guvernului României 263/2001 și Legea 526/2003 descrise mai jos.

De asemenea, succesul punerii în practică a Programului Național de Dezvoltare a Turismului „Super-schi în Carpați” înseamnă dezvoltarea uneia din formele cele mai productive ale turismului, turismul montan, cu componenta sa principală, turismul de schi, care contribuie în mod decisiv la dezvoltarea locală, prin stabilirea și valorificarea mâinii de lucru, creșterea venitului și nivelului de trai al comunității locale, fapt ce va conduce automat la o creștere semnificativă a calității serviciilor oferite în acest domeniu.

8.2. Lista și descrierea ocupațiilor (sub-funcții) referitoare la amenajarea și exploatarea pârtiilor.

Activitățile principale referitoare la amenajarea și exploatarea pârtiilor sunt:

- pregătirea domeniului schiabil înainte de sezonul de iarnă;
- realizarea rigolelor și întreținerea acestora;
- curățarea pârtiilor de pietre și alte corpuri străine;
- lucrări de însămânțare cu iarbă, de gazonare, de eliminare a cantităților mari găsite în pădure;
- stabilizarea pârtiilor;
- construirea și plasarea elementelor (stâlpi, grile de protecție);
- stabilizarea pârtiilor;
- verificarea stării și protecției pârtiilor;
- instalarea împrejmuirilor pârtiilor (plase, saltele, recomandări și informații de semnalizare);
- lucrări de reparații și de întreținere a vehiculelor;
- gestionarea stocurilor de materiale, piese de schimb și consumabile;
- controlul stabilității automobilelor și identificarea viciilor;
- repararea viciilor;
- stocarea mașinilor.

Lucrări de amenajare a pârtiilor în sezonul de iarnă:

- fabricarea zăpezii de cultură;
- întreținerea echipamentelor fixe (pompe și hidranți);
- gestionarea stocurilor de materiale, piese de schimb și rechizite;
- controlul zilnic al stării mașinilor;

- asigurarea prevenirii și întreținerii;
- realizarea intervențiilor și reparațiilor curente;
- pregătirea pârtiilor cu mașinile de amenajat pârtia, la sfârșitul zilei de schi;
- controlul condițiilor de fabricare a zăpezii;
- pornirea producției de zăpadă printr-o procedură specifică;
- controlul calității și ajustarea zăpezii (scurgerea apei, direcția tunurilor de zăpadă, etc.);
- rezervele și controlul resurselor de apă:
- umplerea rezervelor de apă prin topirea zăpezii, surse de aprovizionare și de folosire a proviziilor;
- menținerea calității apei;
- completarea documentelor interne (nivelul de apă de râu) ;
- comunicarea, transferul de informații către echipe, către exterior, pentru fabricanții de zăpadă de cultură, pentru serviciile publice.

Studiu de caz:

Fabricarea zăpezii de cultură în compania ANATELEFERIC

Zăpada de cultură este produsă pe pârtia *Bradul*, care numără aproximativ 3 ha de pârtie pentru începători, situată la baza domeniului schiabil, având ca mijloace de transport un teleschi cu un loc cu un baby-schi pentru folosirea în snow-parc.

Pentru fabricarea zăpezii se folosesc 3 tunuri de zăpadă alimentate de o pompă de 12 l/sec. Sistemul este manual și folosește apă din rețeaua publică a stațiunii; este nevoie de 2 persoane pentru a funcționa.

A doua zonă care necesită producerea de zăpadă de cultură este o parte a pârtiei Sulinar, zona Canal, pe o lungime de aproximativ 200 m și o lățime medie de 14 m. Se folosește apă stocată în amonte, în 2 bazine, de 30 mc fiecare, provenind din surse naturale care alimentează 2 lansări printr-o cădere de aproximativ 220 m. Folosirea acestora este dificilă, întreg sistemul fiind manual și necesitând pentru funcționare 3 persoane.

Pregătirea pârtiei în societatea ANATELEFERIC :

- montarea plaselor de protecție, a panourilor și a balizelor semnalizatoare;
- crearea de zone de rezervă pentru zăpadă (în afara pârtiei);
- culegerea informațiilor de salvare pe munte, școală de schi, etc. Starea parțială (timp, temperatura zăpezii, problemele cotelor), potrivit căreia sunt luate deciziile cu privire la echipamentul necesar;
- conducerea utilajelor pentru pârtii și desfășurarea următoarelor activități:
 - transportarea zăpezii pe margine;
 - adăugarea de zăpadă în zonele detectate;
 - așezarea zăpezii (în funcție de starea acesteia) cu freza (fărămițarea zăpezii) sau cu lama (pentru zăpada proaspătă) ;
 - bătătorirea pârtiei după evaluarea prealabilă;
 - terminarea de pregătit a suprafeței de către fiecare utilaj sau muncitor, intervalul de timp complet, numărul de ore de funcționare a vehiculului.
- întreținerea mașinilor:

- înregistrarea oricărui defect al mașinilor într-un registru în fiecare seară;
- în fiecare dimineață, examinarea vizuală timp de 1 oră/utilaj și efectuarea reparațiilor echipamentului care a funcționat în timpul nopții;
- șeful de echipe de comandă gestionează piesele din depozit și piesele de schimb.

6.3. Organigrama tip a serviciilor de amenajare și de exploatare a pârtiilor, niveluri de răspundere juridică

Luând exemplul companiei ANATELEFERIC, care funcționează în cea mai mare și mai importantă stațiune de sporturi de iarnă din România, există un departament specializat în amenajarea și întreținerea pârtiilor de schi în timpul sezonului de iarnă și în timpul verii. Acest exemplu este valabil pentru principalele stațiuni de schi importante din România.

Acest departament este subordonat direct Directorului general și colaborează cu celelalte departamente ale unității. Aceste departamente sunt:

- departamentul de exploatare;
- întreținerea instalațiilor de transport pe cablu;
- serviciul tehnic.

Acest departament este condus de o persoană având o formare tehnică superioară și este alcătuit din încă opt persoane având studii tehnice medii.

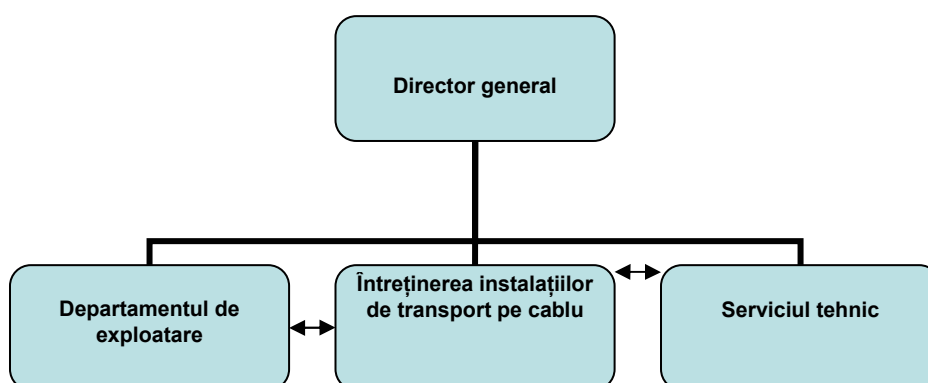


Figura 28 Organigrama companiei ANATELEFERIC

Ocupațiile care corespund serviciilor de exploatare a pârtiilor sunt următoarele:

- mecanic/șofer vehicule automobile și utilaje;
- mecanic mașini hidraulice;
- electrician;
- lăcătuș.

Activitățile și sarcinile acestor ocupații corespund fișelor postului

8.4. Problemele meseriei de pisteur (operator pârtie de schi) în România

Meseria de corespunzătoare celei de pisteur (operator pârtie de schi) nu este înregistrată în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) și nici în Nomenclatorul Calificărilor (NC).

Întreg personalul exercitând ocupațiile legate de amenajarea și exploatarea pârtiilor menționat mai sus este de sex masculin, iar vârsta sa se situează între 28-56 ani.

În majoritate, activitățile pisteurului (operator pârtie de schi) sunt îndeplinite de personalul ce lucrează în serviciile de exploatare a pârtiilor (mecanic/șofer vehicule automobile și utilaje, mecanic mașini hidraulice, electrician, lăcătuș).

Formarea personalului este de nivel mediu, școală profesională sau liceu, cu calificări precum mecanici, electricieni, șoferi, și este asigurată în cadrul unității (formare la locul de muncă):

- se asigură regulat siguranța proceselor și a PSI ;
- derularea sesiunilor de formare cu privire la noile vehicule, susținute de un reprezentant al producătorului;
- șoferii urmează un curs practic de 1-2 săptămâni.

În stațiuni există puțin personal care este angajat permanent. Acest tip de personal desfășoară lucrări de întreținere mecanică a mașinilor de zăpadă și a utilajelor de transport pe cablu: șofer și lucrător la funicular (meserie ce necesită aprobarea ISCIR).

Cea mai mare parte a stațiilor angajează personal sezonier (15-20 angajați sezonieri). Nivelul salariului se situează puțin sub limita salariului mediu pe economie, adică un venit brut de aproximativ 350 €.

Contractul de muncă stabilește drepturile generale și obligațiile pe care salariații trebuie să le îndeplinească, din care:

- primirea unui salariu forfetar la care se adaugă un spor de vechime de maxim 25%, un spor pentru condiții deosebite de 15%, un spor de noapte de 25%, cât și plata orelor de muncă suplimentare;
- transportul la locul de muncă și reîntoarcerea acasă sunt în sarcina societății;
- atribuirea, conform legii în vigoare, a tichetelor de masă;
- atribuirea de recompense financiare și timp liber pentru anumite aniversări;
- atribuirea de recompense, conform legii în vigoare, pentru sărbătorile oficiale, vacanțe, sfârșit de an, stabilite în funcție de rezultatele economice obținute;
- atribuirea echipamentului de lucru și de prezentare.

8.5. Lista materialelor și echipamentelor folosite în aceste ocupații

În general, stațiunile sunt echipate cu echipamentele necesare. Luând ca exemplu stațiunea Poiana Brasov, cea mai mare și mai importantă stațiune de schi din România, există un parc de mașini « Pisten Bully », produse de Kassbohrer, ce conține:

- 1 – PB 300W ;
- 1 – PB 240 W ;
- – 200 W) ;
- 1 snow-mobil ;
- 1 tractor.

8.6. Descrierea legăturilor dintre serviciile pârtiilor și societățile de mijloace mecanice de transport pe cablu.

În România, în general, cele două servicii aparțin aceleiași firme. Activitățile conducătorilor de vehicule sunt legate de cele ale salariaților din transportul pe cablu, adică amenajarea terenului sub teleschi, balizaj, protecția pârtiei, securizarea și ajutorul în acțiunile de salvare cu ocazia unei situații ce necesită evacuarea persoanelor din telecabine, sau altele.

Vara, operatorii instalațiilor de transport pe cablu participă de asemenea la pregătirea domeniului schiabil, la amenajare, la realizarea protecției și la balisaj.

În ultimii ani comunitatea locale s-a implicat în organizarea și întreținerea pârtiilor.

La Predeal, de exemplu, societatea privată care gestionează pârtiile locale se implică în pregătirea pârtiei cu mașini specializate, iar Primăria este responsabilă cu fabricarea zăpezii de cultură.

9

ORGANIZAREA FUNCȚIEI DE SALVARE PE DOMENIUL SCHIABIL

Pe domeniul schiabil din România, serviciul de salvare este asigurat de echipele de salvatori montani (SALVAMONT).

În afara domeniului schiabil, echipele SALVAMONT asigură de asemenea servicii de salvare în zona montană și pe traseele turistice, pe stânci, în defileuri și pe trasee ale mașinilor de transport pe cablu.

În afară de domeniul schiabil, echipele de salvamontiști oferă servicii de salvare în zona montană și pe drumurile turistice, pe pereții stâncoși, în canioane, pe echipamentele de transport pe cablu.

Accidentele pe munte, inclusiv cele de pe domeniul schiabil, sunt considerate urgențe (și prin legea sănătății sunt gratuite) și sunt rezolvate de echipele SALVAMONT locale sau județene.

Comunicarea cu publicul se realizează prin intermediul informațiilor disponibile pe pancarte, în stațiile transportatorilor pe cablu și pe Internet.

9.1. Identificarea cadrului de reglementare

Primul act legislativ ce a reglementat serviciul SALVAMONT în România este Hotărârea Guvernului nr. 140 din 1969.

În prezent activitatea SALVAMONT este reglementată de Hotărârea Guvernului **nr. 77 din 2003** (anexa 4).

Meseria de Salvator Montan este inclusă în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) având codul **514906**.

În cadrul fiecărui consiliu județean al unei regiuni montane importante există un serviciu public al comitetului de salvare conform HG 77/2003, articolul 2 (anexa 4), care coordonează activitățile de salvare pe munte cu ajutorul unuia sau mai multor grupuri de intervenție.

În primăriile din marile orașe sau stațiuni turistice montane au fost create servicii de salvare (HG 77/2003, articolul 4). Echipele SALVAMONT sunt organizate în consiliile județene și fac parte din serviciile publice județene.

79.2. Lista ocupațiilor (sub-funcții) referitoare la organizarea salvării.

În zonele montane din România există 89 de pârtii de schi omologate (ae se vedea anexa 5). În funcție de suprafața zonei în care se află aceste pârtii, pentru asigurarea siguranței turiștilor, acționează una sau două echipe SALVAMONT, găzduite în Bazele de Ajutor, special amenajate pentru operațiunile de salvare. spécialement aménagées pour les opérations de sauvegarde.

Orarul de funcționare a acestor baze este fie non-stop, fie în funcție de programul de funcționare a instalațiilor de transport pe cablu.

Funcțiile majore (activitățile) relative la organizarea salvării:

- pregătirea locului de muncă:
 - verificarea materialelor și echipamentelor;
 - recepționarea și informarea despre documentele specifice/cerute (registru administrativ, registru de accidente /probleme medicale) ;
- patrularea pe pârtii:
 - efectuarea unei supravegheri permanente plecând de la puncte fixe;
 - efectuarea unei supravegheri pe schi sau motorizate;
- asigurarea permanenței în baze:
 - tratarea unui apel (recepționare și retransmitere) ;
 - asigurarea salvării;
- căutarea persoanei bolnave sau accidentate:
 - deplasarea cu mijloace adaptate;
- acordarea primului ajutor:
 - interzicerea accesului, delimitarea spațiului de intervenție;
 - identificarea și evaluarea problemei medicale (rană);
 - solicitarea echipei de intervenție;
 - efectuarea îngrijirilor medicale;
- evacuarea persoanei bolnave sau accidentate:
 - pregătirea rănitului pentru transport;
 - apelarea echipelor de intervenție de urgență;
 - folosirea mijlocului de transport adecvat;
 - încredințarea rănitului echipelor specializate;
- informarea:
 - oferirea de informații turiștilor pe pârtii;
 - oferirea de informații turiștilor în bază.

9.3. Organigramă, niveluri de răspundere juridică

Numărul total de echipe SALVAMONT în România este de **51**.

O echipă SALVAMONT este alcătuită din **minim 6 membri**, cu posibilitatea de a avea maxim 22 de membri, în funcție de zona montană în care aceasta își desfășoară activitatea.

O echipă SALVAMONT este alcătuită din:

- șeful de echipă;
- cadrele medicale (medic sau asistent medical), opțional;
- salvatori montani (profesioniști și/sau voluntari).

Salvatorii montani sunt împărțiți, în funcție de calificarea lor, în 5 niveluri de calificare după cum urmează:

- Instructor SALVAMONT ;
- Salvamontist de gradul 1;
- Salvamontist de gradul 2;
- Salvamontist de gradul 3;
- Aspirant Salvamontist.

Toți salvatorii montani sunt membri ai Asociației Naționale a Salvatorilor Montani din România, numărul lor total fiind de **1567**.

Organigramă :

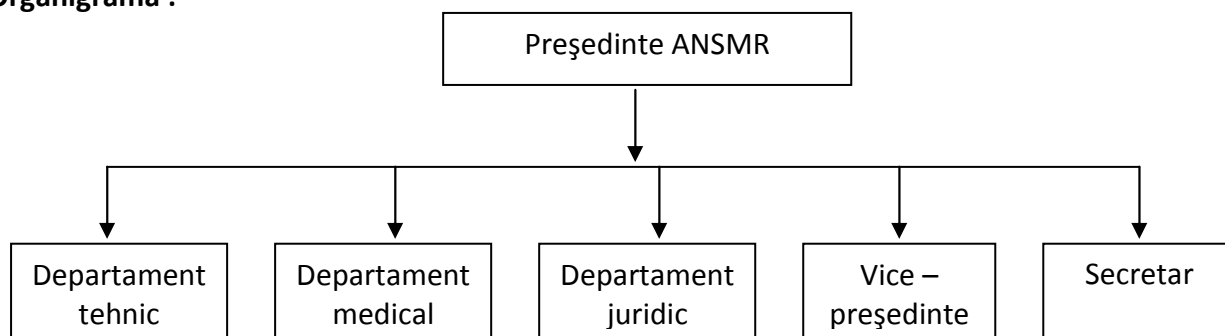
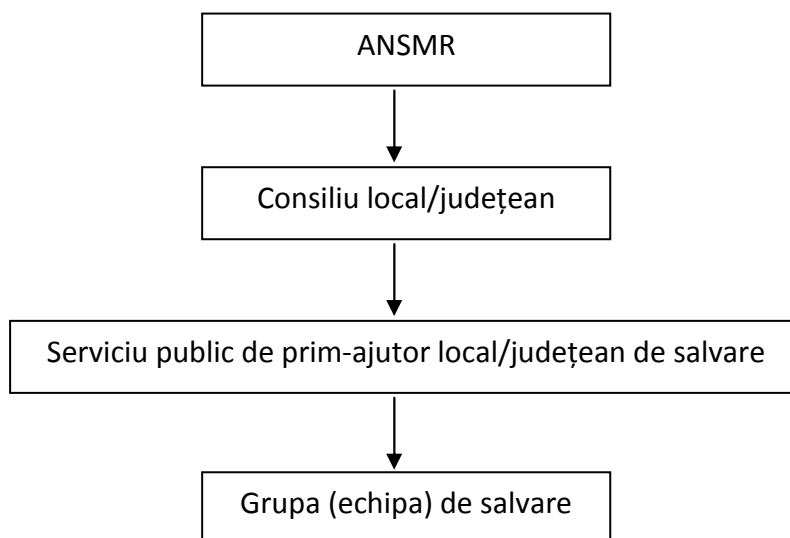


Figura 29 Organigrama Asociației Naționale a Salvatorilor Montani din România (ANSMR)

La nivel național:



Nivelul răspunderii juridice:

Există două forme de răspundere juridică a Serviciului Public de Salvare a fiecărui județ:

- cu personalitate/autonomie juridică;
- fără personalitate/autonomie juridică.

Finanțarea necesară derulării activității de salvare în România vine de la Consiliile Județene și Locale care organizează această activitate.

Anumite consilii locale percep o taxă de salvare, iar sumele obținute sunt vărsate în bugetul local și sunt redistribuite către activitatea de salvare.

9.4. Organizarea salvării pe domeniul schiabil

În funcție de fluxul de practicanți ai sporturilor de iarcă și de suprafața zonei schiabile, serviciul de salvare este asigurat de una sau mai multe echipe formate din 2-4 profesioniști.

Există regiuni turistice unde putem găsi Baze de Salvare și puncte SALVAMONT, organizate pentru a asigura necesarul unei echipe de intervenție (cameră de supraveghere, cameră de repaos, cabină medicală, cameră pentru echipamentul de salvare).

În mod normal, persoanele din bazele de salvare lucrează tot timpul anului, iar cele de la punctele de salvare sunt sezoniere. Punctele de salvare sunt organizate în locuri care aparțin Serviciului SALVAMONT sau în locuri oferite/închiriate/puse la dispoziție de către operatorii din turism sau de către alte instituții pe timpul iernii.

Programul de lucru al bazelor și punctelor de salvare este fie non-stop, fie conform programului de lucru al pârtiilor sau de funcționare a instalațiilor de transport pe cablu.

Conform legii, salvatorii au acces prioritar și gratuit pe instalațiile de transport pe cablu doar în timpul acțiunilor de salvare.

Comunicarea în caz de urgență cu salvatorii se realizează cu echipamente de comunicare radio, telefonie fixă, mobilă și stații de amplificare pe pârtii.

La nivel național, există *Dispecerul Național SALVAMONT*, asigurat de Organizația Națională a Salvatorilor Montani din România, care poate fi apelat printr-un număr de telefon direct:

OSALVAMONT (0725826668) sau prin numărul unic pentru Apeluri de Urgență **112**.

Dispecerul Național SALVAMONT răspunde la apelul de urgență și transmite mesajul echipei SALVAMONT din zona respectivă. Această echipă este alcătuită din 2-4 persoane și un cadru medical, care se deplasează în zonă pentru a acorda primul ajutor și pentru a transporta accidentatul până în locul de unde este luat de ambulanță.

9.4.1. Inițierea salvării

Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România are un sediu pentru Comandamentul Național SALVAMONT, care primește apelurile telefonice la numărul fix **OSALVAMONT (0725826668)** sau la numărul unic **de urgență 112**.

Sediul Comandamentului Național SALVAMONT transmite mesajul echipei SALVAMONT care acționează în zona respectivă.

Echipea numită, alcătuită din 2-4 membri SALVAMONT plus un cadru medical, se deplasează la locul anunțat, acordă primul ajutor și transportă accidentatul până în locul unde este urcat în ambulanță.

Transportul accidentatului poate fi efectuat cu Akja 2000, o targă UT 2000, un snow-mobil și în cazuri mai grave, cu elicopterul.

9.4.2. Problema asumării costurilor legate de salvare

Costurile operațiunilor cuprind:

- salariile salvatorilor montani;
- asigurarea lor;
- echipamentele individuale;
- echipamentele de transport;
- medicamentele folosite;
- costurile cu instalațiile de transport pe cablu + mașinile automobile.

Sumele necesare sunt asigurate de la bugetele Primăriilor Locale și ale Consiliilor Județene.

9.4.3. Statistica accidentelor pe domeniul schiabil

Anul accidentelor	Total accidente	Pe domeniul schiabil
2003	1928	649
2004	2578	1482
2005	1827	1147
2006	2911	1564
2007	3277	1814

Tabel 22 Evoluția accidentelor între 2003 – 2007

Sursa: SALVAMONT Romania (prelucrarea datelor)

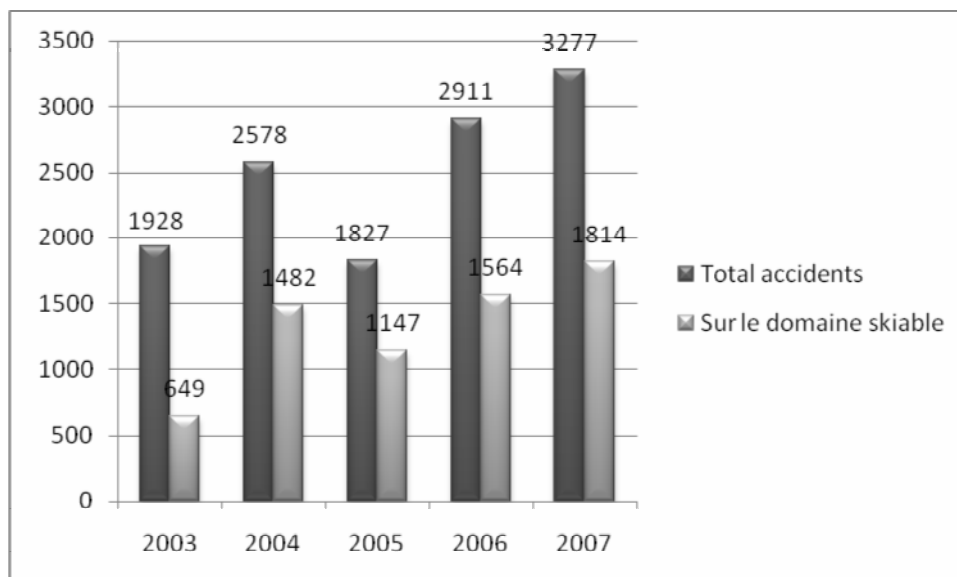


Figura 30 Evoluția accidentelor între 2003-2008

9.5. Caracteristicile ocupațiilor legate de salvare

Ocupația de salvator montan figurează în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) avînd codul 514906.

9.5.1. Nivelul de calificare

1. Instructor SALVAMONT ;
2. Salvamontist de gradul 1;
3. Salvamontist de gradul 2;
4. Salvamontist de gradul 3;
5. Salvamontist aspirant

9.5.2. Nivelul de salarizare

Există 3 niveluri de salarizare a salvatorului montan, conform O.G. 10/2008 (anexa 6):

- grupa I, min. 176 - max. 310 euro
- grupa II, min. 173 - max. 235 euro
- grupa III, min. 99 - max. 195 euro

Se poate mări salariul cu 25% din salariul de bază pentru muncă în condiții de stres.

Fiecare persoană semnează fie un contract de muncă permanentă, fie un contract de parteneriat sau un contract de voluntariat cu consiliile locale unde se află punctul de lucru al regiunii de schi.

9.5.3. Efective

Numărul salvatorilor montani certificați din România este de 984 și aproximativ 75% dintre ei lucrează în zonele și pe domeniile schiabile.

9.5.4. Cerințe inițiale

Cerințele inițiale solicitate pentru această meserie sunt stipulate în HG 77/2003 (anexa 4), art. 24, și sunt următoarele:

- minim 18 ani;
- fără cazier judiciar;
- stare bună de sănătate;
- curs de formare profesională ANSMR;
- conduită profesională și morală impecabilă;
- calificare profesională obținută după un examen organizat de ANSMR.

9.6. Lista materialelor și echipamentelor folosite în aceste ocupații

- transport și intervenție: vehicul cross-country, snowmobil, bicicletă de teren, ambulanțe;
- mijloace de transport în caz de accidente: brancardă Ackja, targă universală UT2000 ;
- echipament de protecție personală pentru salvatori;
- echipament pentru fiecare intervenție a salvatorilor;
- material pentru intervenția colectivă a salvatorilor;
- echipament radio, de orientare, de semnalizare, de avalanșe, de căutare;
- trusă de prim-ajutor individuală;
- trusă de prim-ajutor pentru echipa de salvare.
- Conținutul echipamentului este prevăzut în lege (HG 77/2003, anexa 4) și poate fi completat de noi articole ANSMR (Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România).

Lista completă a materialelor și baremelor sunt furnizate în anexa 7.

10

FORMAREA PERSONALULUI CE INTERVINE ÎN FUNCȚIA DE AMENAJARE ȘI DE EXPLOATARE A PÂRȚIILOR

Luând ca exemplu societatea ANATELEFERIC, echipa care se ocupă direct de amenajarea părțiiilor și-a crescut constant numărul de membri și, în consecință, a crescut de asemenea și numărul de mașini automobile. Acum 15 ani nu existau decât 2 mașini.

La început, personalul angajat nu avea decât o calificare tehnică de nivel mediu. Pentru formarea lor nu există program clar care să prevadă participarea la cursuri sau nivelul formatorilor.

La achiziționarea noilor PB 300W, ținând cont de faptul că mașinile sunt prevăzute cu cric – fapt ce este o noutate în România –, s-a recurs la un curs de formare pentru două persoane la Garmisch, susținut de specialiștii firmei Kassbohrer. Aceste cursuri vor continua în România în momentul în care condițiile atmosferice vor fi favorabile.

Formarea noului personal angajat a fost asigurată în cadrul firmei prin valorificarea experienței mecanicilor care lucrează de mai mult timp în acest domeniu și care au un număr considerabil de ore lucrate pe diverse mașini (peste 2000 de ore). Aceștia, în anumite momente (mai ales la cumpărarea noilor mașini), au avut contracte cu specialiștii firmei producătoare și cu specialiști provenind din țări cu o puternică tradiție în domeniu. La nivel național nu există un atestat care să confere o legitimitate de operare pe o mașină pentru amenajarea părțiiilor.

10.1. Descrierea formărilor profesionale existente, a tipurilor de certificate sau atestate eliberate, a modului de validare

Formarea profesională se face la locul de muncă, precum:

- procesul periodic de protecție a muncii și PSI ;
- Formarea la locul de muncă:
 - se asigură regulat siguranța proceselor și a PSI ;
 - derularea sesiunilor de formare cu privire la noile vehicule, susținute de un reprezentant al producătorului;
 - șoferii urmează un curs practic de 1-2 săptămâni

10.2. Descrierea formărilor continue existente, a tipurilor de formare profesională, a ritmului formării profesionale, a tipurilor de certificate sau de atestate eliberate, a modului de validare

Nu există un program de formare pentru funcția de amenajare și de exploatare a părțiiilor și securizare.

În ce privește mașina de amenajat pârtia, există un curs de 2-3 zile, de prezentare a noilor mașini, a diferențelor față de vechile mașini, a caracteristicilor tehnice și a modului de folosire.

Cerințe inițiale:

- 18 ani;
- aptitudini în sporturile montane (schi, certificate de o școală de schi) ;
- studii obligatorii (10 ani obligatorii) ;
- certificat de calificare într-o meserie tehnică;
- permis de conducere categoria B.

Nu există nici un fel de examen sau certificare.

În ce privește fabricarea zăpezii de cultură, există un curs de 2-3 zile, de prezentare a noilor mașini, a diferențelor față de vechile mașini, a caracteristicilor tehnice și a modului de folosire.

Cerințe inițiale:

- 18 ani;
- aptitudini în sporturile montane (schi, certificate de o școală de schi) ;
- studii obligatorii (10 ani obligatorii) ;
- certificat de calificare într-o meserie tehnică;
- permis de conducere categoria B.

Nu există nici un fel de examen sau certificare.

11

FORMAREA PERSONALULUI CE ASIGURĂ FUNCTIA DE SALVARE PE DOMENIUL SCHIABIL

Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, potrivit HG77/2003, articolul 23, alineatul 1, (anexa 4), este singura asociație profesională în măsură să organizeze școli de salvare și examene de calificare pentru meseria de salvator montan și să elibereze certificate.

11.1. Descrierea formărilor profesionale existente, a tipurilor de certificate sau de atestate eliberate, a modului de validare

Calificările sunt:

- **Nivel începător**, unde există
 - un atestat pentru urmarea formării de începător în salvare pe munte iarna (pentru stagiul de iarnă);
 - un atestat pentru urmarea formării de începător în salvare pe munte vara (pentru stagiul de vară)
- **Nivel avansat**:
 - un atestat pentru urmarea formării de avansați în salvare pe munte iarna (pentru stagiul de iarnă);
 - un atestat pentru urmarea formării de avansați în salvare pe munte vara (pentru stagiul de vară).
- **Atestat salvator montan**
 - după parcurgerea celor 4 stagii – niveluri începător și avansat.

11.1.1. Descrierea sumară a formărilor inițiale existente pentru personalul ce asigură salvarea.

Personalul este recrutat dintre:

- vechi schiori în competiții;
- vechi alpiniști;
- tineri turiști buni schiori și alpiniști.

O dată recrutați, pregătirea inițială este efectuată într-o echipă SALVAMONT timp de minim 2 ani, ce este considerată ca un stagiul în vederea devenirii salvator aspirant.

11.1.2. Descrierea sumară a formărilor continue existente, a tipurilor de formare, a ritmurilor de formare.

După acest stagiul candidatul urmează cursurile Școlii Naționale SALVAMONT pentru începători. Această școală este organizată în 2 etape: iarna și vara, fiecare etapă cu o durată de 10 zile.

A treia fază a pregătirii este efectuată în cadrul Școlii Naționale SALVAMONT pentru avansați, organizată de asemenea în 2 etape, iarna și vara.

Școlile Naționale SALVAMONT sunt organizate de către Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, la Centrul Național de Pregătire SALVAMONT PADINA.

Cerințe inițiale:

- 18 ani;
- stare bună de sănătate (certificat apt medical pentru efort fizic la altitudine);
- terminarea stagiului de aspirant în salvarea pe munte (cu durata de 2 ani);
- aptitudini în sporturile montane (schi și alpinism);
- studii obligatorii (10 ani obligatorii) ;
- cazier juridic curat.

Aici se predau cursuri teoretice și practice. Aceste cursuri îi pregătesc pe candidați pentru:

- acțiuni de căutare și de salvare din avalanșe
- intervenții în zone unde se practică schi randonée
- intervenții pe părțile de pe domeniul schiabil
- acțiuni de căutare și de salvare pe potecile turistice iarna și vara.

La sfârșitul fiecărui ciclu de studii se dau examene pentru a obține cel puțin calificativul « **bine** ». Doar în urma promovării acestei școli candidații se pot prezenta la examene (teoretice și practice) pentru obținerea **atestatului în meseria de Salvator montan**.

După obținerea atestatului, salvatorul montan poate fi angajat de Serviciile Publice Locale și Județene SALVAMONT sau își poate desfășura activitatea ca voluntar în cadrul acestor echipe.

Atestatul de salvator montan este valabil 3 ani, după care este necesară susținerea unui nou examen de atestare. Programul de formare este inclus în manualul salvatorului montan întocmit de ANSMR.

Fiecare serviciu de salvare pe munte organizează regulat activități de formare și teste pentru salvatori.

Salvatorii montani cu o vechime în muncă de minim 6 ani și care dau dovadă de calități notabile în domeniu sunt recrutați ca formatori.

Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, conform **Hotărârii Guvernului 77/2003**, este singura asociație profesională autorizată să organizeze Școli SALVAMONT și examene pentru atestarea salvatorilor montani și să elibereze certificate de absolvire sau atestate de salvatori montani.

11.2. Descrierea formărilor continue existente, a tipurilor de formare profesională, a ritmului de formare profesională, a tipurilor de certificate sau de atestate eliberate, a modului de validare

Școala organizează regulat cursuri de formare pentru profesioniști din diferite domenii: salvare, prim-ajutor cu elicopterul, transport pe cablu, etc. Se eliberează atestate.

11.3. Calificarea formatorilor personalului ce intervine în salvare, tipuri de organizații de formatori

Formatorii au:

- minim 6 ani de activitate,
- foarte bună experiență profesională,
- performanță sportivă,
- studii corespunzătoare.

Formatorii sunt organizați de A.N.S.M.R. de-a lungul a două faze de pregătire și de ajutor în formarea de instructori și de formatori.

11.4. Modalități de finanțare a acestor formări

Activitatea de formare a salvatorilor montani este finanțată de la bugetele consiliilor locale sau județene, destinate echipelor de salvare pe munte. Cursurile pentru formatori se bazează pe fondurile A.N.S.M.R.

Partea a 3-a

11.1. Evoluția funcției de amenajare și de exploatare a pârtiilor**Investiții ale Guvernului în domeniul schiabil**

Pentru prima dată după 1989, Statul român este pregătit să investească în sectorul turismului. Guvernul a stabilit prioritățile naționale în sectorul turismului și a formulat cinci proiecte în care Statul ar trebui să investească, iar domeniul schiabil se află pe primul loc.

Proiectul prevede o investiție de peste 130 milioane de euro, destinați dezvoltării stațiunilor de schi în patru zone geografice:

- Valea Prahovei și zona Brașov: Sinaia, Busteni, Azuga, Predeal și Poiana Brașov;
- Valea Jiului: Straja, Lupeni, Parang, Pasul Vulcan;
- Maramures: Borsa, Cavnic, Mogosa;
- Suceava: Campulung Moldovenesc, Vatra-Dornei.

După cum se știe deja, există un cadru juridic, legea 526/2003, anexa 2, care este cunoscută de asemenea sub numele de Programul național « Super schi în Carpați » pentru dezvoltarea turismului montan, există un studiu elaborat de Institutul Național de Cercetare și de Dezvoltare în Turism, unde schiatul a devenit o axă prioritară.

Într-o primă etapă s-a prevăzut dezvoltarea zonei naționale de schi în România. Apoi, trebuie identificate domeniile prioritare pentru cele patru zone prevăzute, pentru a face un plan director. A treia fază este elaborarea studiului de fezabilitate. A patra etapă, cea mai lungă, este executarea.

Rezultă de aici nevoia de a accelera modernizarea domeniilor schiabile cu instalații de transport pe cablu și alte instalații specifice sporturilor de iarnă, și de asemenea modernizarea și adaptarea funcțiilor de amenajare și de exploatare a pârtiilor.

Acțiuni strategice propuse de programul național « Super schi în Carpați » :

- Modernizarea și dezvoltarea stațiunilor turistice și introducerea lor în circuitele internaționale.
- Valorificarea potențialului turistic al stațiunilor prin aplicarea normelor europene cu privire la turismul montan și furnizarea mijloacelor adecvate de transport și de instalații de fabricare a zăpezii artificiale.
- Modernizarea, dezvoltarea și diversificarea petrecerii timpului liber, punând accentul pe activități « după schi ».
- Lansarea unui program de modernizare și de dezvoltare a rețelei de refugii pe munte.

Măsuri propuse

- Instalarea de noi pârtii de schi;
- construirea de instalații de transport pe cablu pentru persoane;
- instalarea de echipamente pentru fabricarea zăpezii de cultură;
- instalarea iluminatului pe timpul nopții pe pârtiile de schi;
- întreținerea echipamentului de schi;
- reamenajarea și organizarea pârtiilor pentru practicarea mai multor sporturi de iarnă și instalarea echipamentelor și materialelor conexe;
- reamenajarea și construirea pe munte a refugiilor de siguranță și de salvare în caz de accident; reamenajarea rețelei existente de cabane pe creste și construirea de noi cabane.
- dezvoltarea, modernizarea și diversificarea structurilor de cazare.

12.1.1. Evoluția legată de luarea în considerare a așteptărilor clienților

În urma aderării României la Uniunea Europeană, un număr din ce în ce mai important de români își petrec vacanțele de iarnă în străinătate, practicând sporturi de iarnă. În consecință, așteptările lor legate de condițiile oferite pentru practicarea schiului au crescut.

Chiar dacă prețurile în România sunt comparabile cu cele din UE, serviciile oferite sunt modeste. Există reclamații și discuții cu privire la cele două servicii ce trebuie oferite pe pârtiile de schi în România.

Este necesar să adaptăm oferta de sporturi de iarnă la normele internaționale prin utilizarea de instalații performante care exploatează domeniul schiabil și diversificarea acestora pentru sporturile de iarnă și turismul montan.

Principiul care trebuie să servească drept bază pentru dezvoltarea turismului montan este cel care privește dezvoltarea durabilă a zonelor, a centrelor și a obiectivelor turistice.

12.1.2. Evoluții tehnologice

Dezvoltarea turismului montan nu înseamnă doar crearea de locuri de muncă, ci și dezvoltarea în egală măsură a serviciilor comerciale și publice și îmbunătățirea infrastructurii locale.

Evoluția tehnologică referitoare la întreținerea pârtiilor este în strânsă relație cu interesul economic al societăților comerciale din stațiune. Cu puține excepții, pârtiile de schi se află pe domeniul public. Cele de pe domeniul privat sunt puține. În acest caz, trebuie ca proprietarul să își dea acordul pentru orice intervenție necesară.

În cea mai mare parte a cazurilor, întrucât schiatul este motivul principal de atracție a turiștilor, se poate impune societăților private situate în perimetrul unei stațiuni să participe din punct de vedere financiar la modernizarea instalațiilor și la amenajarea pârtiilor. În lipsa unei modernizări constante a acestor servicii, cifra de afaceri a stațiunii scade.

12.1.3. Evoluția legată de luarea în considerare a noțiunii de protecție a mediului înconjurător

Amenajarea pârtiilor de schi și mai ales crearea de noi pârtii necesită, în anumite cazuri, defrișarea pădurilor de pe domeniul schiabil.

Suprafața schiabilă este curățată perfect în urma defrișării, iar un covor vegetal natural acoperă domeniul schiabil. În consecință, mediul înconjurător este protejat cu multă responsabilitate. Energia electrică folosită pe domeniile schiabile este non poluantă, rețeaua de canalizare este racordată la sistemul public și amplasarea foselor septice este interzisă.

12.2. Evoluția funcției de salvare pe domeniul schiabil

În ultimii ani, numărul turiștilor practicanți de sporturi de iarnă a crescut, incluzând copiii și tinerii, care preferă să fie inițiați în practicarea schiului.

Cea mai mare parte a măsurilor de protecție sunt prevăzute pentru practicarea schiului alpin, deoarece acesta reprezintă 70-80% din totalul sporturilor de iarnă.

Restul măsurilor de protecție privesc turiștii care nu sunt echipați corespunzător, care nu au nici condiția fizică, nici antrenamentul necesar pentru a face turism montan.

Însă există măsuri în ce privește și alte activități sportive, ca de exemplu cea a Primăriei orașului Brașov, care a hotărât să interzică plimbările cu ATV-urile în stațiunea Poiana Brașov, începând de la de 01.02.2009. Este prima măsură pozitivă pentru a asigura siguranța zonei, inclusiv a domeniului schiabil, și sperăm ca acest exemplu să fie adoptat de toate celelalte stațiuni turistice.

12.2.1. Evoluția cu privire la evoluția reglementărilor

Măsurile de protecție pe munte în România au cunoscut o permanentă evoluție, mai ales începând din 1996, când un nou cadru legislativ a permis dezvoltarea de noi activități de salvare pe munte.

Îmbunătățirea permanentă a legislației specifice asigură bune condiții pentru dezvoltarea acestei activități. Majoritatea echipelor de salvare are echipamente de nivel de bază, însă există probleme legate de organizarea echipelor, de bugetele insuficiente, etc.

Legislația română a fost adaptată la legislația UE, în special în ce privește omologarea pârtiilor. Pentru a fi omologată, o pârtie trebuie să se conformeze anumitor criterii care sunt prevăzute în legislația în vigoare. Partea cea mai dificilă o reprezintă costurile necesare pentru respectarea acestor criterii.

13

ELEMENTE DE REFLECȚIE ASUPRA REGRUPĂRII SAU DISOCIERII CELOR DOUĂ FUNCȚII, ÎNTREȚINEREA/SECURIZAREA ȘI SALVAREA

Imaginea zonei montane este radical diferită de la o țară la alta și de la o zonă la alta în aceeași țară.

În România, în calitate de țară a Uniunii Europene, fenomenul de globalizare se va face din ce în ce mai mult simțit:

- numărul turiștilor străini va crește;
- numărul turiștilor români care pleacă în străinătate pentru a face schi și care se reîntorc în țară cu noi așteptări va crește.

Guvernul României a stabilit printre obiectivele sale pentru anii viitori investirea în turism, având printre principalele sale direcții:

- turismul montan;
- inclusiv practicarea sporturilor de iarnă;
- agroturismul.

Stațiunile de schi se vor dezvolta și ne putem aștepta la evoluțiile următoare:

- Marile stațiuni, de interes internațional, își vor dezvolta infrastructura pentru schi;
- Stațiunile de interes național vor investi în infrastructură pentru a se apropia ca nivel de stațiunile internaționale;
- Vor apărea noi stațiuni, mai mici, în alte regiuni montane din țară, cu intenția de a dezvolta pârtiile de schi, pentru o ofertă turistică de agrement mai diversificată.

Proprietarii pârtiilor de schi (proprietari privați, administrații locale, regionale sau comunitățile locale):

- Vor oferi turiștilor diverse posibilități de agrement;
- Vor oferi – în ce privește pârtiile lor – o întreținere/securizare și o protecție de înalt nivel.
- Vor fi interesați ca angajaților lor să poată asigura un ansamblu de servicii, adică vor prefera să angajeze mai mult personal mai bine calificat.

În consecință, ideea de a crea o nouă meserie, cea de pisteur (operator pârtie de schi) va permite:

- Prezența permanentă a unei persoane calificate pe pârtie;
- calificare multiplă a persoanei respective, având competențe în întreținerea și securizarea pârtiei.

Totuși, salvatorii montani trebuie să-și păstreze atribuțiile pe toată suprafața regiunilor montane, inclusiv pe pârtiile de schi, precum activități de patrulare, prevenire, supraveghere și salvare;

O specializare de tipul salvare/prim-ajutor pe domeniul schiabil nu se dovedește necesară, precum o funcție distinctă a salvării montane actuale.

În concluzie, opinia este că «pisteurul/salvator» trebuie separat. Partea pisteur (operator pârtie de schi) pentru a asigura funcțiile de întreținere și de securizare a pârtiilor, în timp ce salvare pe pârtiile de schi poate continua să fie asigurat de către salvatorii echipajelor de salvamontiști montani, așa cum se întâmplă în prezent.

Studiu de caz:

Cele două funcții de întreținere/securizare și de salvare în firma ANATELEFERIC SA

În ce privește stațiunea Poiana Brasov, administratorul domeniului schiabil este societatea ANATELEFERIC, care are drept sarcină să amenajeze pârtiile de schi din zonă. Personalul societății are răspunderea de a asigura întreținerea domeniului schiabil și de a-l menține în stare perfectă de folosire. Angajații au răspunderea de a asigura protecția domeniului schiabil a întregii zone.

Echipele SALVAMONT din zonă asigură intervențiile în caz de urgență și transportul accidentaților până la ambulanțele de serviciu. Totuși, cele două servicii (societăți de transport pe cablu și societăți de salvare) cooperează în momentul intervențiilor de salvare ce implică instalațiile de transport pe cablu.

Această cooperare se face de asemenea și când e vorba de analiza riscurilor potențiale de accidente, pe care o formulează societatea de salvare, și de amenajare a măsurilor de prevenire, pe care trebuie să le ia societatea de instalații pe cablu.

Personalul care lucrează la instalațiile de transport pe cablu are obligația, în caz de accidente, să apeleze direct Serviciul SALVAMONT din zonă.

Acest mod de colaborare între administratorul domeniului schiabil și Serviciile SALVAMONT din Poiana Brasov este valabil și se aplică în toate stațiunile montane din România care au domenii schiabile.

În prezent, Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, Serviciul Public Județean SALVAMONT din Brasov și societatea ANATELEFERIC lucrează în comun la un proiect care reglementează activitatea domeniului schiabil din România.

1. Zonele montane din România prezintă interes și oferă o mare diversitate de atracții turistice originale și de valoare.

Atuurile turismului montan din România:

- există un bogat potențial turistic al stațiunilor montane, iar practicarea sporturilor de iarnă este favorabilă pentru toate categoriile de vârstă;
- distribuția uniformă, în toate regiunile țării, a potențialului turistic și montan pentru sporturile de iarnă;
- frecvența redusă a fenomenului de avalanșă în Carpați;
- interesul crescut printre tineri pentru practicarea schiului;
- repartizarea relativ uniformă în munți a structurilor de cazare turistică;
- existența, aproape de munte, a domeniilor schiabile în zone populate și a mâinii de lucru calificare și disponibile.

Dezavantaje ale turismului montan din România:

- instalațiile de transport pe cablu din România sunt produse ale anilor '70, în ciuda faptului că în ultima perioadă încep să apară instalații de nouă generație.
 - există încă domenii schiabile puțin modernizate sau în curs de modernizare și neechipate cu instalații de fabricare de zăpezii de cultură și pentru întreținerea echipamentelor de pe pârtii;
 - lipsa serviciilor de transport pe cablu pentru copiii începători;
 - lipsa unei corelații între gradul actual de dezvoltare a sporturilor de iarnă și capacitatea de găzduire a structurilor de cazare turistică;
2. În ce privește echipamentele turistice de bază, serviciile oferite, capacitatea de găzduire, nivelul de confort, lungimea și calitatea pârtiilor de schi, numărul, capacitatea și calitatea instalațiilor de transport pe cablu, România nu a atins nivelul de calitate a serviciilor care este propus în marile stațiuni europene, și îndeosebi cele franceze.
 3. Legislația română a fost adaptată la legislația UE, în special în ce privește omologarea pârtiilor.
 4. Cifra de afaceri indusă asupra activităților conexe într-o stațiune montană urcă în timpul sezonului de iarnă cu 35-40%, din cauza practicării schiului.
 5. Numărul turiștilor ce practică sporturi de iarnă a crescut, incluzând copiii și tinerii, și ei preferă mai ales să fie inițiați în practicarea schiului.

6. Așteptările turiștilor români și străini, legate de condițiile oferite pentru practicarea schiului, au crescut mult.
7. În prezent, în România, funcțiile relative la amenajarea și exploatarea pârtiilor sunt reglementate din punct de vedere legislativ, însă nu sunt înregistrate în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) și nici în Nomenclatorul Calificărilor (NC), formarea profesională făcându-se la locul de muncă. Pentru acest motiv, nu există formare propriu-zisă, programe de formare și nici examen sau certificare.
8. Funcția de salvare pe domeniul schiabil este reglementată din punct de vedere legislativ, meseria de Salvator Montan fiind inclusă în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) având codul 514906, există cursuri ale Școlii Naționale SALVAMONT pentru începători și pentru avansați, după examen obținându-se un certificat care poate avea 3 niveluri de calificare.
9. Este necesar să se adapteze oferta de sporturi de iarnă la normele internaționale prin folosirea de instalații performante și, de asemenea, prin pregătirea, întreținerea pârtiilor, prevenirea și salvarea pe domeniul schiabil.
10. Funcția de salvare este bine organizată în România, însă cea de întreținere și de securizare a domeniului schiabil nu este structurată. Aceste două funcții sunt dissociate în România.
11. Este necesar să se profesionalizeze serviciile de întreținere și de securizare a domeniului schiabil, aceasta fiind o garanție pentru creșterea nivelului de calitate a serviciilor propuse în stațiunile de schi.
12. Astăzi, proiectul PISTEUR, care constă în transferarea calificării franceze în cele două țări beneficiare, România și Bulgaria, adaptându-l la contextele specifice ale celor două țări, este oportun.
13. Această calificare, în momentul adaptării sale la contextul românesc, va fi conformă cu recomandările CEC, întrucât România s-a înscris în această dorință de a contribui la transparența calificărilor în Europa.

1. www.cpisc.ro/files/dezvoltare_reg/STRATEG%20TURISM%20MTCT.doc
2. <http://www.derdelus.ro/2009/04/02/partii-de-schi-omologate/>
3. http://experience-romania.ro/statiuni_de_iarna
4. [http://www.legestart.ro/Lege-nr-526-din-2003-\(MTc3OTc-\).htm](http://www.legestart.ro/Lege-nr-526-din-2003-(MTc3OTc-).htm)
5. www.mie.ro/_documente/dezvoltare_teritoriala/amenajarea_teritoriului/patj_prahova/patj_prahova_memoriu2.pdf
6. <http://www.trafic.ro/vizitatori/turism/saptamana-12-octombrie-2009-18-octombrie-2009-pg1#wwwinfotravelromaniaro>
7. http://www.mimmctpl.ro/presa/2008/raport_centralizat_13112008.pdf
8. <http://www.romanalibera.ro/a113742/romania-dispare-de-pe-harta-statiunilor-de-schi.html>
9. http://www.sfin.ro/articol_4225/superfinantare_pentru_superschi.html
10. http://standard.money.ro/articol_31228/romania_ar_putea_gazdui_in_2013_festivalul_olimpic_al_tineretului_european.html
11. <http://www.transcablu.ro/ro/portofoliu/>
12. <http://www.transcablu.ro/content.php?id=5&lg=0>
13. http://www.travelworld.ro/stiri_de_turism/Tarife_mai_mici_in_2009_145.html
14. <http://www.turismalba.ro/upload/download-22-0.pdf>
15. http://www.viaromania.eu/index.cfm/param/schi-Partii_de_schi.html
16. <http://www.vrajitorul.eu/firme/catalog.html>
17. <http://www.vrajitorul.eu/firma/22464176/teleferic-alpin-srl>
18. <http://www.vrajitorul.eu/firma/9926944/nordic-turism-srl>
19. <http://www.ziare.com/articole/schi+romania+fonduri>
20. <http://www.ziare.com/articole/crestere+venituri+turism>
21. <http://www.emaramures.ro/UserFiles/Image/Foto%20Maramures/Borsa/Partie/Partie-schi-Borsa-Complex.jpg>
22. http://farm4.static.flickr.com/3204/3101402321_f8100a6e55.jpg?v=0
23. <http://www.gds.ro/poze-gds/100369maxim.jpg>
24. http://alpinet.org/foto/2009/02/15/MzZlODU5YWlWmWU3MzNiZDFiZjg0ZmI2Y2Q5ZTdIMWfoto_85161.jpg

16

ANEXE

1. Anexa 1 : Legea 263/2001
2. Anexa 2 : Legea 526/2003
3. Anexa 3 : Ordonanța de modificare a legii 526/2003
4. Anexa 4 : Legea 77/2003
5. Anexa 5 : Pârțile de schi omologate din România
6. Anexa 6 : Ordonanța de Guvern 10/2008
7. Anexa 7 : Baremul echipamentelor membrilor echipei SALVAMONT
8. Anexa 8 : Munca sub contract la SALVAMONT
9. Anexa 9 : Completare la legea 526/2003

ALLEMAGNE

proInnovation Dr. Anne Rösgen

Ziegelstr. 18; 66113 Saarbrücken - Allemagne
Personne de contact: Dr. Anne ROSGEN
Tel 004968142541
Fax 004968142541
e-mail: anne.roesgen@proInnovation.de
www.proInnovation.de

FRANCE

Le Groupement d'Intérêt Public – Formation et Insertion Professionnelles de l'Académie de Grenoble (GIP FIPAG)

5 rue Roland Garros, 38320 Eybens - France
Tel 00 334 565 24641
Fax 00 334 565 24650
http://www.ac-grenoble.fr
Personnes de contact:
Jean Noël PACHOUD

e-mail: jean-noel.pachoud@ac-grenoble.fr

GRETA SAVOIE

88, avenue de Bassens
73000 BASSENS, France
Personne de contact: Lourdes FERNANDES
e-mail : lourdes.fernandes@ac-grenoble.fr

Tél :00 33479602525

Fax :00 33479602526

e-mail : gretaca@ac-grenoble.fr

www.gretasavoie.fr

SNTF / DSF – Syndicat National des Téléphériques de France

Alpespace , bâtiment Annapurna

24, rue St Exupéry

73800 FRANCLIN, FRANCE

Personne de contact: Serge RIVEILL

e-mail : s.riveill@sntf.org

Tél :00 33479266070

Fax :00 33479960871

www.sntf.org

ADSP – Association nationale des Directeurs de Pistes et de la sécurité de stations de sport d'hiver

SPVB, La Croisette

73440 Les Menuires , FRANCE

Personne de contact: Christian HOTTEGINDRE

e-mail : adsp.france@valleedesbelleville.fr

Tél : 00 33 479006447

e-mail : adsp.france@valleedesbelleville.fr

www.adsp.org

REGIE DES PISTES DE VAL D'ISERE

Mairie de Val d'Isère

BP 260 73155 VAL D'ISERE Cedex

Personne de contact: Jean lou COSTERG

e-mail : services.pistes@valdisere.fr

Tél : + 33 479060210

Fax : + 33 479061880

e-mail : services.pistes@valdisere.fr

www.valdisere.com

BULGARIE

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ CENTRE POUR LE DEVELOPPEMENT ET L'INNOVATION

Rue Krasna kitka No 9, 1618, Sofia, Bulgarie

Personne de contact: Tsvetelina KANEVA,

Tel: 00 359 888 783872

e-mail: drkaneva@abv.bg

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „В. ЛЕВСКИ” ACADEMIE NATIONALE DES SPORTS « V. LEVSKI »

Studentski grad, 1700, Sofia, Bulgarie

Personne de contact : prof. Daniela DASHEVA

Tel : 00 359 898 776595

e-mail : dani_dash@yahoo.com

Tel /Fax : 00 359 296 25148

e-mail : intrelations@nsa.bg

ПАМПОРОВО АД

ПAMPOROVO AD

rue « Dunav » No3,4700, Smolyan, BULGARIE

Tel : +359 309 58518, fax : +359 309 58110,

Personne de contact: Zahari SHOPOV

Tel: 00 359 899 986712

e-mail : zshopov@pamporovoresort.com

www.pamporovoresort.com

ROUMANIE

Universitatea Transilvania din Braşov

L'Universite Transilvania de Brasov

B-dul Eroilor nr.29 Brasov 500036 Roumanie

Personne de contact: Carmen BARNA

Tel: 00 40 268 413000

Fax: 00 40 268 474060

e-mail: carmenbarna@unitbv.ro

www.unitbv.ro

Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România SALVAMONT

Asociation Nationale des Sauveteurs en Montagne de Roumanie SALVAMONT

Adresse : str. Ecaterina Varga nr. 23 cod 500003, Brasov,

Tel/Fax:+400268471517

www.osalvamont.ro

Personnes de contact :

Mircea OPRIS, President

Tel. : 0040726686690

Sabin CORNOIU, secrétaire général

Tel.: 0040722211042

sabin.cornoiu@cjgorj.ro

Asociația PARTENER-Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltarea Locală

Asociation PARTENER-le Groupement d'Initiative pour le Développement Local

Str. Vasile Conta, nr. 42 700106 Iași România

Personne de contact: Cătălin ILAȘCU

Tel: 00 40 232 217884

Fax: 00 40 232 270502

e-mail: catalin@asociatia-partener.ro

www.asociatia-partener.ro

SC Ana Teleferic SA

Braşov -Poiana Braşov, Hotel SPORT

Personne de contact: Ion RUFĂ

Tel: 00 40 268 407330

Fax: 00 40 268 407332

e-mail: rufai@anateleferic.ro

www.anateleferic.ro

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.